



yo.e.com

SAMPLE BOOK

အယ်ဘတ်တမူး

တစ်ပိးတရုံစာ

L' Étranger ဟာ အရင်းခံကျတဲ့ ဇာတ်ကောင်တစ်ဦးမှာ အခြေတည်
ထားပေတဲ့ စာရေးဆရာအနေနဲ့ ပြခဲ့တာတွေ အများကြီးပဲ။ 'လူတစ်
ယောက် လူသတ်မိလို့ သေဒဏ်အပေးခံရတယ်' ဆိုတဲ့ အကြောင်းတစ်ခု
တည်းကို မြင်စေချင်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။

မြင့်သန်း
အမှာစာမှ

တောက်လောင် ပေါက်ကွဲနေတဲ့ နေကြောင့် မျက်လုံးတွေ ကျိန်းစပ်နေ
တာ ခံစားနေရတယ်။ ပင်လယ်ပြင်ကတော့ အမောတကော အသက်ရှူ
နေရသလိုမျိုးနဲ့ ရေလှိုင်းကလေးတွေကို ကမ်းစပ်ဆီ ပို့လွှတ်ရင်း သဲတွေ
ကို တိုက်စားနေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကျောက်တုံးကျောက်ဆောင်တွေ
ဆီ ဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လာခဲ့မိတယ်။ ကျွန်တော့်နဖူးကတော့ နေ
အပူဒဏ်ကြောင့် ရောင်နေသလို ခံစားရလာတယ်။ ပြင်းထန်လှတဲ့ အပူ
ရှိန်က ကျွန်တော့်ကို အနိုင်ယူဖို့ ကြိုးစားနေတယ်။ နောက်ပြန်လှည့်ဖို့
တွန်းအားပေးနေတယ်။ မျက်နှာပေါ်က အပူရှိန်က တိုက်ခိုက်လာလေ
တိုင်း ကျွန်တော့်အဖို့တော့ အံ့ကြိတ်လိုက်ရင်း အောင်းဘိအိတ်ထဲက လက်
တွေကိုလည်း လက်သီးဆုပ်ပြီး ရှိရှိသမျှ အားမာန်တွေ၊ ဇွဲတွေနဲ့ ပူလောင်
မှူးနောက်လာစေတဲ့ နေအပေါ် အနိုင်ရဖို့ ကြိုးစားနေမိတယ်။

မြင့်သန်း
ဝတ္ထုမှ ကောက်နုတ်ချက်



နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ် ၅၅၉

Albert Camus
L'Étranger

မြင့်သန်း

မြန်မာဘာသာဖြင့် မြန်လည်ရေးသားသည်။

တစ်မိန်းတရံစာ



နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်စေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။
ဖုန်း - ၀၁ ၈၂၅၅ ၉၄၈၊ ၀၉ ၇၄၀ ၉၇၉၂၉၂။

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း
 တစ်စိမ်းတရံစာ
 မြင့်သန်း
 (မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားသည်)
 ပထမအကြိမ်၊ ဧပြီ၊ ၂၀၂၄။
 နှစ်ကာလများစာအုပ်တိုက်
 (e-mail: theeras2001@gmail.com)
 အုပ်ရေ - ၁၀၀၀
 တန်ဖိုး - ၈၀၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများ စာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
 အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာ
 ပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၂၉၀)၊ အမှတ် ၄၆၊ ၄၆လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံး
 စိုးမင်းအောင်၊ ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ။ စာအုပ်ချုပ် ကိုမြင့်။

ကမူးရဲ့ တစ်မိမိတစ်ရံစာကို ပြန်ပြီးရေးတာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ...

ကမူးရဲ့ *L'Étranger* ကို မြန်မာလို ပြန်ရေးချင်တာ ကြာခဲ့ပြီ။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ဘွဲ့လွန်တန်း တက်နေကတည်းလောက်ကပဲ။ အဲဒီတုန်းက ဒဿနိကဗေဒဌာနက ကထိက ဆရာကြီး-ဆရာမကြီးတွေ ကိုလည်း သဘောမပေါက်တာ မေးစမ်းကြည့်လို့ ရတယ်။ အထူးသဖြင့် ဆရာမကြီး ဒေါ်မေတင်ထွတ်၊ ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်ဆက်ရီနဲ့ ဆရာ ဦးခင်မောင်ဒင်တို့ပဲ။ ဆရာဦးခင်မောင်ဒင်ကတော့ နေ့ခင်း နှစ်နာရီကျော်လို့ တခြားကိစ္စ မရှိရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ ကိုအောင်ရင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ လာထိုင်တတ်တယ်။ အတ္တဘဝအမှန်ဝါဒအကြောင်း ပြောဖြစ်ကြတယ်။ (ကြားဖြတ်ပြီး ရေးရရင် *အိပ်စက်စတင်ရှယ်လစ်ဇင် Existentialism* ကို မြန်မာလို အတ္တဘဝအမှန်ဝါဒလို့ ခေါ်တာ ကျွန်တော်သဘောကျတယ်။ ကျွန်တော့် နားလည်မှု-ကျွန်တော့် ပေတံအရပဲလို့ ပြောချင်ပြော ...)

အဲဒီတုန်းက အင်္ဂလိပ်စာတတ်-အင်္ဂလိပ်စာဖတ် လူငယ်စာရေးဆရာ

တစ်သိုက် (အထူးသဖြင့် ရှုမဝအုပ်စုရဲ့ အိမ်ရှေ့စံကိုယ်တော်ကြီးများ) ကလည်း အတ္တဘဝအမှန်ဝါဒကို စိတ်ဝင်စားကြတယ်။ သူတို့ကတော့ 'အိပ်ဇစ် ...' လို့ တွင်တွင်သုံးကြတယ်။ သူတို့ကြောင့်ပဲ စာရေးဆရာ မင်းကျော်တောင် နေရင်းထိုင်ရင်း အိပ်ဇစ်စတင်ရှယ်လစ် ဖြစ်သွားလိုက် ရသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လက်ဖက်ရည်ဝိုင်းမှာတော့ ဟားစရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သူတို့ တွင်တွင်သုံးတဲ့ 'အိပ်ဇစ်' Exist ဆိုတာဟာ အတ္တဘဝအမှန်ဝါဒက ဆိုလိုတဲ့ အိပ်ဇစ်စတင်(စ) Existence နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်လှဘူး။ ဒါပေတဲ့ ကျွန်တော်တို့အဖို့ကတော့ အချိန်ကုန်ခံပြီး ငြင်း နေစရာ မလိုဘူးလို့ပဲ လက်ခံကြတယ်။ သူတို့အတွက်ကတော့ ပေါ်ပင် သက်သက်ပဲ။ ဒီတော့လည်း (အဲဒီတုန်းက ကိုစိုး-နောက်တော့ ဒေါက်တာ စိုး) ပြောသလို 'လွတ်ထား .. သူ့စရိတ်နဲ့ သူ သွားလိမ့်မယ်' ဆိုသလိုပဲ။

နောက်တော့ စာရေးဆရာ ထင်လင်း ပြန်ပြီးရေးတဲ့ စည်းအပြင်က လူ ကို ဖတ်ရတယ်။ အသေအချာ ဖတ်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ အစပိုင်း နည်းနည်းဖတ်ပြီး ဂေးလဘာ့(တ) Stuart Gilbert ရဲ့ မူမှာ အခြေခံပြီး ပြန်ရေးတာ သိလိုက်လို့ သိပ်မညွတ်တော့ဘူး။ ဂေးလဘာ့(တ) ပြန်ရေး တာ မကောင်းလို့ ... မဟုတ်လို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်ဆန် 'လွန်း' လို့။ ဒါပေတဲ့ ကျွန်တော်တို့အကြားမှာ ပြောဖြစ်ခဲ့ရတာ ... အဓိက ဘဝင် မကျတာက 'စည်းအပြင်က လူ' ဆိုတဲ့ စကားလုံး၊ တကယ်လို့ 'စည်း အပြင်က လူ' ဆိုတာဟာ သီးခြားလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့ အပြင်က ဆိုရင် အနက်တစ်မျိုး ယူနိုင်မယ်။ အကြောင်းတစ်ချက်က ယေဘုယျ အနေအထားနဲ့ လက်ခံထားတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုတာရဲ့ အပြင်ဘက်မှာ 'လူ'ဟာ နေလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကမ္ဘာ့ရေးခဲ့တာကလည်း ဒါ ပဲ။ သူ့ ဇာတ် ကောင်ဟာ သူ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့တဲ့ သီးခြား လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ နေရာမကျနိုင်တဲ့ လူအကြောင်း။ ဒီပြင် ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝ မှာ ပြင်သစ်ဘာသာကနေ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုတယ် ဆိုတဲ့ မူတစ်ခု ထွက်ခဲ့ သေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် မဖတ်ခဲ့ဖူးဘူး။ ၂၀၂၃ လောက်မှ ကိုမိုးဝေး ပို့ပေးလို့ ဖတ်ရတယ်။ ပြင်သစ် ဘာသာစကားနဲ့ စာပေမှာ

ဘယ်ရွေ့ ဘယ်မျှ ကျွမ်းတယ်တော့ မသိဘူး။ ကျွန်တော် ဖတ်ကြည့်ရသရွေ့တော့ မြန်မာစာအရေးအသားဟာ ဖတ်လို့ မဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ဆိုးတယ်လို့ ပြောရလိမ့်မယ်။

နောက်တော့ ၂၀၂၃ ထဲမှာပဲ ကိုမိုးဝေး ပို့ပေးပြန်တဲ့ ပြင်သစ်ဘာသာကနေ တိုက်ရိုက်ပြန်တယ်ဆိုတဲ့ မူတစ်ခု ဖတ်ရပြန်တယ်။ ဒီ-မူ-မှာတော့ ဘာသာပြန်သူရဲ့ အာမခံ ပညာအရည်အချင်း ဖော်ပြထားတာကို ထူးထူးခြားခြား တွေ့ရတယ်။ အဖုံးမှာ ELTT, PARIS IV, SORBONNE UNIVERSITY(စာအုပ်အဖုံးပါ အရေးအသားအတိုင်း ...) ဆိုတာ ပါတယ်။ ပညာအဆင့်အတန်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော် ဘာမှ မပြောနိုင်ဘူး။ Sorbonne ဆိုတာကတော့ လူရိုသေ-ရှင်ရိုသေ တက္ကသိုလ်။ တက္ကသိုလ်မည်ကာမတ္တ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီက ပြင်သစ်စာပေနဲ့ ပတ်သက်လို့ လက်မှတ်ထုတ်ပေးရတယ် ဆိုရင်ဖြင့် အလကားပဲတင်း မဟုတ်တာ သေချာတယ်။ ထူးခြားတယ်လို့ ပြောရတာကတော့ ဖန်တီးစာ (ဝတ္ထု-ကဗျာ စတဲ့ အရေးအသားတွေကို ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ တစ်ခုကို ပြန်လည်ရေးသားတဲ့လူတွေမှာ 'ငါ ဘယ်လောက် တတ်တယ်ဟေ့' ဆိုတဲ့ ကိုယ်တိုင် အာမခံချက်နဲ့ ရေးကြတာ တွေ့ရ ခက်ခဲလို့ပဲ။ ဒါပေတဲ့လည်း သင်္ကန်းဝတ်တွေတောင် လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပေတံနဲ့ တိုင်းတာကို အတိုင်းခံပြီး ဘွဲ့အမည်နာမ ရှေ့က 'ဒေါက်တာ' တပ်ရတာကို သာယာနေကြတဲ့ ကာလမှာတော့ Sorbonne နဲ့ ကာပစ် ပစ်ထားတာ (Covering fire ကို ဆိုလိုတာ) ကိုတော့ဖြင့် အပြစ်မဆိုနိုင်ဘူး။

ပြင်သစ်ဘာသာကနေ တိုက်ရိုက်ပြန်တယ်ဆိုတဲ့ စာအုပ် နှစ်အုပ်လုံးမှာ မနီးယိုးစွဲ တူနေတဲ့ အချက်တစ်ခုကတော့ မြန်မာဘာသာစကား/ဘာသာစာကို သိပ်တတ်ပုံ မရကြဘူး။ ပြင်သစ်ပြည်မှာ အနေကြာလို့ ... မဟုတ်ရင် ပြင်သစ်လူမျိုးတွေနဲ့ပဲ အထိအတွေ့ များသွားလို့ မေ့ကုန်ကြတာလည်း ဖြစ်မယ်။ အင်္ဂလိပ်ကြီးတွေနဲ့ အနေကြာသွားတဲ့အခါ Absurd ဆိုတာ မြန်မာလို မပြောတတ် ဖြစ်ရသေးတာပဲ။ ဒါက တစ်ပိုင်း။ ဆိုးတာက ပြင်သစ်လိုကနေ မြန်မာလို ပြန်ပြီးရေးရာမှာ 'မှ နဲ့ က' မကွဲတတ်

တာမျိုးပဲ။ il lui avait parle de moi ကို 'ထိုတစ်ယောက် အကြောင်းကို သူ ကျွန်တော့်အား ပြောပြဖူးသည်' လို့ ပြန်လိုက်တာမျိုး။ တကယ်တော့ 'သူက ကျွန်တော့်အကြောင်းကို ပြောပြထားဖူးတဲ့လူ'ပဲ။ 'သူ့အကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောထားတာ' မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်အကြောင်းကို သူ့ကို ပြောထားတာ။ ဒါကလေး လွဲလို့ ဘာမှ မဖြစ်လောက်ဘူးလို့ ပြောလို့ မဖြစ်ဘူး။ အကြောင်းက ကမ္ဘာ့ပြချင်တာက အဆက်အစပ်ပဲ။ ဒီလူတွေကို သူကတစ်ဆင့် သိရတာ။ တိုက်ရိုက်သိတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ဇာတ်ကောင် အနေနဲ့ မမြင်ဖူးဘူး။ ကြား (ဒုတိယ) လူကသာ တတိယလူကို အသိပေး ထားတာ။ မြန်မာဘာသာနဲ့ ပြန်ရေးထားတဲ့အပိုင်းမှာ တချို့ဟာ ဖတ်လို့ လွယ်လွယ် နားမလည်နိုင်တာတွေလည်း ပါတယ်။ ဒါကလည်း ပြင်သစ် စာပေမှာ သိပ် ... သိပ် ... သိပ်ကို ကျွမ်းကျင်နဲ့စပ်နေပြီး (တစ်နည်း၊ 'တော်'နေလို့) မြန်မာစာ ဆိုတာ ဘာမှ ဂရုစိုက်နေစရာ မလိုဘူးလို့ မြင်မှတ် လက်ခံထားလို့လည်း ဖြစ်မယ်။ ဒီအမြင်မျိုးဟာ ခုနောက်ပိုင်းမှာ နိုင်ငံခြားဘာသာစကား လေ့လာသူ (မြန်မာ) တွေမှာ ရှိနေတတ်တဲ့ အမြင်ပဲ။ ပြင်သစ်ဘာသာက 'တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုသည်' ဆိုတဲ့ စာအုပ် နှစ်အုပ်စလုံးကို နောက်ထပ်များ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမယ်ဆိုရင်ဖြင့် မြန်မာစာ အရေးအသားကို တည်းဖြတ်ပေးမယ်လူ (အရပ်ထဲက လူပြန်တော်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်) လိုတယ်လို့ ပြောရလိမ့်မယ်။

Sorbonne က နေ ပြင်သစ်စာပေမှာ ချန်ပီယံဘွဲ့ရသူတွေ အနေနဲ့ တော့ ဆိုးဆိုးရွားရွား မမှားသင့် ... မလွဲသင့်ဘူး ထင်တယ်။ ဘာသာ စကား အလွဲအပြောင်းလုပ်ရာမှာ ဆီလျော်အပ်စပ်မှုဆိုင်ရာ အခြေခံအရ ပြောင်းရတာတွေ ကျွန်တော် လက်ခံတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း လုပ်တယ်။ ဒါပေတဲ့ စာတစ်ပိုဒ်လုံးနီးပါး အနက်ပြောင်းပစ်တာမျိုး (တည့်တည့်ဆိုရရင်တော့ လွဲနေတာမျိုး) တော့ မဖြစ်သင့်ဘူးလို့ ထင် တယ်။ (ဒါကလည်း ကျွန်တော့်အထင်ပဲ။ Sorbonne ထွက်တွေအနေနဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိကောင်း ရှိမယ်) အထူးသဖြင့် ဒုတိယအပိုင်းမှာ ကမ္ဘာ့ ရဲ့ ရေးသားပုံ ပြောင်းလာတော့ သတိထားပြီး အနက်ယူရတာတွေ ရှိလာ

တယ်။ ဒုတိယပိုင်းရဲ့ အခန်း ၄ နဲ့ အခန်း ၅ ဟာ အတော်ကို အရေးကြီး တယ်လို့ ပညာရှင်တိုင်းက ပြောကြတယ်။ မြန်မာလို ပြန်ရေးချင်သလို ရေးလို့ ဖြစ်တယ် ... ရပါတယ် ... လို့တော့ မလုပ်သင့်ဘူး။ ပြင်သစ် ဘာသာကနေ တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ တစ်ခု (ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၆။ Rezina Publishing House ။ ပထမအကြိမ် မှ) မှာ မြန်မာလို ပြန်ပြီး ရေးထားတာကို နမူနာပြုချင်တယ်။ ပြင်သစ်ဘာသာကနေ တိုက် ရိုက် ပြန်ဆိုတယ်ဆိုတဲ့ ပထမမူ (၂၀၁၅။ စိတ်ကူးချိုချို၊ ဒုတိယအကြိမ် မှ) မှာတော့ ဒီ-စာပိုဒ်-ကို လုံးလုံးကြီး ဖယ်ထားတယ်။ မပါဘူး။ ဒါက လည်း ရှေ့မှာ ရေးခဲ့သလို ပြင်သစ်စာ သိပ်တတ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလို လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိကောင်း ရှိမယ်။ ကျွန်တော်တော့ မပြောတတ်ဘူး။ ရှေ့မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ စာပိုဒ်မှာ မြန်မာစာအရေးအသားနဲ့ ပတ်သက်လို့ ထည့် မစဉ်းစားကြစေချင်ဘူး၊ ခွင့်လွှတ်နိုင်ရင် ခွင့်လွှတ်ကြပါ။ ပြင်သစ်ဘာသာ စကားကနေ မြန်မာလို ပြန်ရေးတာကိုပဲ သတိထားကြည့်စေချင်တယ်...

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆုံး၌ ဤတရားစီရင်မှု အား စတင်ခဲ့သော အချိန်မှစ၍ တရားစီရင်မှုနှင့် စစ် ဆေး မေးမြန်းချိန်တို့ အကြား၌ ကွဲပြားခြားနားနေသော၊ ထူးဆန်းလှသော အချိုးမညီမှုတစ်ခု ရှိနေခြင်းကြောင့် ပင် ဖြစ်ပါသည်။ တရားသူကြီး၏ စီရင်ချက် ဖတ် ကြားခြင်းသည် ၁၇ နာရီ မဖြစ်ဘဲ နာရီပေါင်း ၂၀ ဆိုလျှင် အဖြေသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သေဒဏ်ဟု ဖြစ်မနေဘဲ ထောင်ဒဏ်ဟု ဖြစ်သွားနိုင် သည်။ ယင်းဖတ်ကြားခြင်းသည် လုံးဝဥသံ့ တရားခံ မဟုတ်ဟု ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ယင်းအမိန့် ချမှတ် ဖတ်ကြားခြင်းအား တရားသူကြီး တစ်ဦးတည်းမှ မဟုတ်ဘဲ တရားသူကြီးများ ပြောင်းလဲဖတ်ကြားလျှင် အဖြေသည် တစ်မျိုး ဖြစ်သွားနိုင်သည်။ ယင်းဖတ်ကြား ခြင်းသည် ပြင်သစ်လူမျိုး၊ ဂျာမန်လူမျိုး၊ တရုတ်လူမျိုး

အစရှိသဖြင့် လူမျိုးတစ်မျိုးချင်းစီ၏ ဥပဒေအပေါ် မူတည်၍ ထောင်ဒဏ်၊ သေဒဏ်၊ တစ်သက်တစ်ကျွန်း ဟူ၍ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေနိုင်သည့် အစရှိသည်တို့သည် ဤကဲ့သို့သော ခေါင်းဖြတ်သတ်စေ ဟူသော ... (စာ ၁၄၃)

ကမ္ဘာ့ ရဲ့ မူရင်း ပြင်သစ်ဘာသာနဲ့ ရေးသားတာက ဒီလို ...

... Car enfin, il y avait une disproportion ridicule entre le jugement qui l'avait fondée et son déroulement imperturbable à partir du moment où ce jugement avait été prononcé. Le fait que la sentence avait été lue à vingt heures plutôt qu'à dix-sept, le fait qu'elle aurait pu être tout autre, qu'elle avait été prise par des hommes qui changent de linge, qu'elle avait été portée au crédit d'une notion aussi imprécise que le peuple français (ou allemand, ou chinois), il me semblait bien que tout cela enlevait beaucoup de sérieux à une telle décision. (မူရင်း။ စာ- ၈၆)

အင်္ဂလိပ်လို စစ်က ပြန်ရေးတာက ဒီလို ...

...Because, in reality, from the moment judgement was passed, the evidence my sentence was based on seemed ridiculously out of proportion to its inevitable conclusion. The fact that the sentence have been read out at eight o'clock in the evening rather than at five o'clock, that it

might have been completely different, that had been decided by ordinary men, that it had been proclaimed in the name of a concept as vague as the French (or German or Chinese) People, all these things seemed to prove that such as judgement had not been made conscientiously ... (စာ ၉၉)

ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုပဲ ပြန်ရေးတယ်။

အကြောင်းကတော့ တကယ်တမ်းမှာ စီရင်ချက် ချလိုက်တယ် ဆိုကတည်းက သက်သေအထောက် အထား ဆိုတာတွေဟာ ရယ်စရာကောင်းလောက် အောင် ပုံကြီးချဲ့ထားတာတွေဖြစ်ပြီး မရှောင်လွှဲနိုင်တဲ့ နိဂုံးကို ဦးတည်ထားတာ သက်သက်ပဲ။ အချက်အလက် အနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ စီရင်ချက်ကို ဖတ်တာဟာ ညနေ ငါးနာရီမှာ ဖတ်မယ့်အစား ည ရှစ်နာရီမှာ ဖတ်ခဲ့ရင် ... လုံးလုံးကြီး မတူတဲ့ စီရင်ချက်ဖြစ်ခဲ့ရင် ... စီရင်ချက်ချ အဆုံးအဖြတ်ပေးတာဟာ သာမန်လူ တွေ ဖြစ်ခဲ့ရင် ... မရေရာလှတဲ့ ပြင်သစ်ပြည်သူ(မဟုတ် လို့ ဂျာမနီပြည်သူ မဟုတ်ရင် တရုတ်ပြည်သူ) ရယ် လို့ အကိုးအကား ပြုထားတာတို့တွေ ...။ ဒီအချက် တွေကို ကြည့်ရင်ဖြင့် ဝေဖန်စိစစ် အကဲဖြတ်တတ်တဲ့ သိစိတ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာ မဟုတ်တာကတော့ သေချာတယ်။

ပြင်သစ်ဘာသာကနေ တိုက်ရိုက် မြန်မာဘာသာစကားနဲ့ ပြန်ဆို တယ်လို့ အာမခံထားတဲ့ အရေးအသားမှာ ကမ္ဘာ့ ရဲ့ ပြင်သစ်ဘာသာ

မူရင်းထဲမှာ မရေးခဲ့တာတွေ တွေ့ရလိမ့်မယ်။ အနက်လွဲ စကားလုံး ဖောင်းပွမှုသက်သက်ပဲ။ ပြောစရာရှိနေတဲ့ အချက်တွေ အများကြီးအထဲက တစ်ချက်ကို မြင်စေချင်တယ်။ အဲဒါက 'မူရင်း ဘာသာစကားကနေ တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုတယ်'ဆိုတဲ့ အာမခံ ဘာသာပြန် အရေးအသားတိုင်းဟာ မူရင်း ဘာသာစကားလိုပဲ (...အတိုင်း) ဖြစ်မလာတာ။ ကမ္ဘာ့ ရေးတာကို တရုတ် ဘာသာစကားနဲ့ ပြန်ပြီး ရေးထားတာမှာ အခြေခံပြီး ဆလှာစစ် ဘာသာစကား တစ်ခုခုနဲ့ ပြန်ရေးတာကို အင်္ဂလိပ်စာနဲ့ ပြန်ရေးလည်း မူရင်းအဘော်အတိုင်းဖြစ်ပြီး ကောင်းနေနိုင်တာပဲ။ အကြောင်းကတော့ အရင်းခံ ဘာသာစကားနဲ့ ဦးတည်ရာ ဘာသာစကား နှစ်ခုအကြားမှာ ပြန်ရေးတဲ့လူရဲ့ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးနဲ့ ဘာသာစကားအရာမှာ ကျွမ်းကျင် နဲ့စပ်မှုဟာ အဓိကပဲ။ ပဓာန အကျဆုံးပဲ။

ရှေ့မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ ကမ္ဘာ့ ရဲ့ မူရင်း အရေးအသားထဲက hommes qui changent de linge ဆိုတာကို ကြည့်။ တိုက်ရိုက်ပြန်ရင်တော့ 'အဝတ် မှန်မှန်လဲတဲ့ လူတွေ'လို့ ပြန်ကြမှာပဲ။ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေးကြရာမှာ *men who change their underclothes* လို့ ပြန်ရေးတယ်။ *men who change their underware* လို့ ရေးတယ်။ စမစ် ကတော့ ... by ordinary men လို့ပဲ ရေးတယ်။ ရေးရတာက လူမှန်ရင် တော့ အဝတ် မှန်မှန်လဲကြရတာကိုး။ ယုတ္တိနည်းလမ်းတကျ နိဂုံးဆွဲရင် သာမန်လူတွေဟာ အဝတ် မှန်မှန်လဲတယ်။ 'သာမန်လူ' (ရိုးရိုးလူလို့ ခေါ်ချင်လည်း ခေါ် ...) ဟာ ဘာသာစကား အလွဲအပြောင်း လုပ်ရာမှာ အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်တဲ့ စကားလုံး/ စာလုံး ဖြစ်သွားတော့ ဆီလျော် အပ်စပ်မှုဆိုင်ရာ အဆိုအရ ဆိုလိုရင်းအတွက် အသင့်လျော်ဆုံးပဲလို့ ကျွန်တော် မြင်တယ်။ ဆရာကြီး ဦးသိန်းဟန် (ဇော်ဂျီ) ရဲ့ စကားနဲ့ ပြောရရင် ...

ရသစာပေကို ဘာသာပြန်ကြရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ ထိုနေရာ တစ်ကွက်၊ ဤနေရာ တစ်ကွက်တို့၌ အလိုက်

သင့် ဖြည့်၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆီလျော်အောင်
ပြု၍သော်လည်းကောင်း ဘာသာပြန်သင့်သော စာပိုဒ်
များကို တွေ့ကြရမည် ဖြစ်သည်။ ရှောင်၍ ရမည်
မဟုတ်ပါ။ ထိုအခါ ဘာသာပြန်သူသည် မိမိ၏
ကလောင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို အချိန်အဆဖြင့် ခြိုးခြိုးခြံခြံ
အသုံးပြုသင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။

ဦးသိန်းဟန်၊

‘ရသစာပေ ဘာသာပြန် ပြဿနာအချို့’၊ ၁၉၇၀။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား အခြေခံ အနောက်တိုင်းစာပေ အတော်
များများကို မြန်မာဘာသာစာပေထဲ ရောက်အောင် ပြန်ဆို ရေးသားနိုင်
ခဲ့တဲ့ ပညာရှင် ဆရာကြီး ဦးသိန်းဟန်ရဲ့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာတမ်းမှာ
လည်း ...

မူလစာရေးဆရာသည် သူ့လူမျိုး ပရိသတ် မြင်
ယောင်ယောင် ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်အောင် ပြုတတ်
သကဲ့သို့ ဘာသာပြန်သူသည် ကိုယ့်လူမျိုး ပရိသတ်၌
မြင်ယောင်ယောင် ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်အောင်
တတ်နိုင်သမျှ ပြုတတ်ခဲ့လျှင် ... မိမိ၏ ဘာသာပြန်
လုပ်ငန်းကို ချောမောစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ထင်သည်။

ဦးသိန်းဟန်၊

‘ရသစာပေ ဘာသာပြန် ပြဿနာအချို့’၊ ၁၉၇၀။

လို့ ရေးသားခဲ့တယ်။ ဆရာကြီး ဦးသိန်းဟန်ဟာ ကျွန်တော်တို့
ခေတ်ကာလရဲ့ မြန်မာစာပေလောကမှာ အထင်ကရ။ ဘယ်တက္ကသိုလ်
... ဘယ်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံကိုမှ အကိုးအကားလုပ် ...
အကာအကွယ်ယူပြီး မြန်မာလို ပြန်မရေးခဲ့ဘူး။ သူ့ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး

... ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုနဲ့ ကာလရှည်ကြာအောင် လေ့လာမှတ်ယူ သိမြင်ခဲ့တာတွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး မြန်မာလို ပြန်ရေးတာပဲ။ နိုင်ငံ တကာမှာလည်း ဘယ်သူကမှ ကျုပ်ကတော့ ဒီလောက် တတ်လို့ ဒီဟာကို ဘာသာပြန်တယ် ဆိုတာမျိုး မရှိခဲ့ဘူး။ (ဆရာ) ဇော်ဂျီအနေနဲ့ ပြန်ပြီး ရေးသားခဲ့တဲ့ ပလေတို မြန်မာပြန်တွေဟာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကနေ ပြန် တာပဲ။ ဂရိဘာသာစကား မူရင်း ဂရိဘာသာစကားနဲ့ ရေးတာလို မကောင်း ဘူးလို့ ပြောချင်ရင်ဖြင့် (ဆရာ) ဇော်ဂျီ ဖတ်ခဲ့တဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား အခြေခံ ပလေတို အရေးအသားတွေဟာ မူရင်း ဂရိဘာသာစကား အခြေခံ အရေးအသားနဲ့ ဘာတွေ မတူဘူးဆိုတာ ရှာရမှာပဲ။ ရှာလို့လည်း တွေ့မှာ မဟုတ်ဘူး။ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေးတာတွေဟာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမယ့်အဆင့် မရောက်ခင် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဘာသာပြန် အယ်ဒီတာတွေက ဆန်ခါတင် စစ်ဆေးပြီးမှ စက်တင်ပုံနှိပ်ခွင့် ရကြတာ။ မူရင်း ဘာသာစကားမှာ အခြေခံပြီး ပြန်ရေးတာ (တိုက်ရိုက် ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ ...) ဟာ အင်္ဂလိပ်လို (မဟုတ်ရင် တခြား ဘာသာစကားတစ်ခုခုမှာ ရေးထားတာ ကို) အခြေခံပြီး ပြန်ရေးတာထက် 'သာ'မယ်လို့ ဘယ်သူကမှ အာမ မခံ နိုင်ဘူး။ ဘာသာစကားတစ်ခုကို ရေးတတ်ဖတ်တတ်လို့ 'ပလို့ဂျီ' ဆိုပြီး ဘာသာစကား ဖလှယ်လိုက်လို့လည်း မရနိုင်သေးဘူး။

တမူး ရဲ့ *L'Étranger / The Stranger* ကို မြန်မာဘာသာနဲ့ ပြန် ရေးချင်တာ ကြာပြီ။ ရေးလိုက်-ရပ်လိုက်-ပြန်စလိုက်နဲ့ ဆိုတာလည်း ကြာပြီ။ ပြဿနာတစ်ခုက ပြင်သစ်လို ရေးထားတဲ့ မူရင်းကိုလည်း တတ် နိုင်သလောက် ဖတ်ကြည့်ချင်သေးတယ်။ နည်းနည်း ဖတ်တတ်လာတော့ နားလည်ရ ပိုခက်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မြန်မာလို ပြန်ရေးနိုင်ဖို့ ပြန်ပြီး အားထုတ်ရတာပဲ။ ကျွန်တော့်မှာ အထောက်အထားပြစရာ ဂုဏ်ထူး၊ ဘွဲ့ထူး မရှိဘူး။ ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ တစ်ခုကို ပြန်ပြီးရေးရာမှာ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးနဲ့ လက်မှတ်မျိုးစုံ မလိုဘူး။ ဘာသာစကား နှစ်မျိုး မဟုတ်ရင် နှစ်မျိုးထက် ပိုပြီး ရေရေလည်လည် သိဖို့ပဲ လိုမယ်။ မွေး ကတည်းက ပြောလာ၊ ရေးလာတဲ့ ဘာသာစကား ဆိုပေတဲ့လည်း ပြော

လာ၊ ရေးလာတာက တစ်ပိုင်း။ သူများ ရေးထားတာကို ကိုယ်က ပြန်ပြီး ရေးပြရတာက တစ်ပိုင်း။ ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ တခြား တစ်ခု (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာကိုသာ မဟုတ်ပါ။ ဘာသာစကားတိုင်းကို ဆိုလိုပါတယ်) ကို ပြန်ပြီးရေးရာမှာ သွားလေသူ ဆရာကြီး သခင်ဘသောင်းရဲ့ အဆုံးအမကို သတိရမိတယ်။ ဆရာကြီးက 'ယခုအချိန်အထိ မည်သည့် ဘာသာပြန်အလုပ်ကိုမှ 'သဟာတော့ အလွယ်ကလေးပဲ'ဟု သဘောမထားပါ။' (သခင်ဘသောင်း၊ 'ဘာသာပြန်သူတစ်ဦး၏ အတွေ့အကြုံနှင့် ထင်မြင်ချက်များ'၊ ၁၉၇၀) လို့ ဆိုခဲ့ဖူးတယ်။ အမှန်ပဲ။ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်မှုဆိုတာ မွေးကတည်းက ပြောလာတဲ့ ဘာသာစကားတောင် တကယ်တမ်းမှာ လွယ်လှတယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ် ရေးထားတဲ့ စာကို ကိုယ့်ဘာသာ ပြင်နိုင်ပေတဲ့ သူများ ရေးထားတဲ့ အရေးအသားကို ကိုယ်က မပြင်နိုင်ဘူး။ ဆရာကြီး ဦးသိန်းဟန် ဆိုခဲ့တဲ့ 'ကိုယ့်လူမျိုး ပရိသတ်၌ မြင်ယောင်ယောင်၊ ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ပြုတတ်ခဲ့လျှင် ...' ဆိုတာပဲ လုပ်နိုင်မယ်။

ဒီတော့ ဘယ်ဘာသာစကားကနေ ဘယ်ဘာသာစကားကို ပြန်ပြီး ရေးရေး ... သူ့လူမျိုးနဲ့ ကိုယ့်လူမျိုး အကြားက သိမှတ်ခံစား နားလည်နိုင်မှုကိုလည်း ထည့်တော့ စဉ်းစားပေးရမှာပဲ။ မစဉ်းစားလည်း ဖြစ်တော့ ဖြစ်တာပဲ။ ခုနောက်ပိုင်း မြန်မာလို ပြန်ရေးတာတွေမှာ တွေ့လာနေရတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ရင် ဘာသာပြန်ကိစ္စ ပြီးမြောက်တယ်လို့ လက်ခံလာကြတာ အများကြီး တွေ့လာရတယ်။ ကျွန်တော့် အတွေ့အကြုံတစ်ခု ရေးပြချင်တယ်။ ကျွန်တော် ရေးတဲ့ အရေးအသားကို ဘာသာစကားတစ်ခုကနေ တခြား ဘာသာစကားတစ်ခုနဲ့ ပြန်ရေးခဲ့ဖူးတာတွေ ရှိတယ်။ သာမန် တွေးကြည့်တော့ အတော့်ကို လွယ်မယောင်ဘဲ။ တကယ်တော့ ရိုးရိုး ပြန်ရေးတာတွေထက် ပိုခက်တယ်။ ခက်ရတဲ့ အကြောင်းက (ကိုယ်က) ဘာသာစကား တစ်ခုခုမှာ အခြေခံပြီး အဲဒီ ဘာသာစကားကို သုံးစွဲတဲ့လူတွေအတွက် ဦးတည် ပြောဆို-ရေးသားထားတာကနေ နောက်ဘာသာစကားတစ်ခုကို အခြေခံ သုံးစွဲတဲ့ လူတွေအတွက်

(ကိုယ်ကပဲ) ပြန်ရေးရာမှာ ဘာသာစကား နှစ်ခုရဲ့အကြားက သိမှတ်ခံစား နားလည်နိုင်ပုံကို (ကိုယ်ကပဲ) ထည့်စဉ်းစားပေးနေရလို့။ ဒီတော့ ဘာသာစကား အယ်ဒီတာတွေဆီက အကူအညီယူရတယ်။ ဒီ-ပုဂ္ဂိုလ်တွေ-ကတော့ တစ်သက်လုံး ဘာသာပြန် အရေးအသားတွေကို တည်းဖြတ်တဲ့အလုပ် လုပ်လာခဲ့ကြတာ။ သူတို့အလိုအရ 'ဒီအပိုင်းကတော့ ဟိုလူမျိုး နားလည်အောင် ရှင်းတာ ... ဒီလူမျိုးနဲ့ သူတို့ ဘာသာစကား အတွက် မလိုဘူး။ ဖြုတ်။ ဒီလူမျိုးအတွက်တော့ ဟိုဘက်မှာ ချန်ထားခဲ့တာတွေ ရှင်းပြဖို့ လိုတယ်။ ဖြည့်။ ...' စသဖြင့် ပြောတယ်။ ဒီတော့မှ ကျွန်တော်လည်း အတော် သဘောပေါက်ရတယ်။ ဒါကလည်း ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အရေးအသားတွေမှာ လုပ်တာ။ ဖန်တီးစာတွေမှာ လုပ်ဖို့ မသင့်ဘူး။ မလုပ်နိုင်ဘူး။

အခု မြန်မာဘာသာနဲ့ ပြန်ရေးရာမှာ ကမ္ဘာ့ရဲ့ မူရင်း အရေးအသားမှာ အခြေခံပြီး အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေးတဲ့ စမစ် Sandra Smith, လရေးဒ် Joseph Laredo နဲ့ ဝါ(ဒ) Matthew Ward တို့ရဲ့ မူတွေနဲ့ ညှိပါတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း ပီပီပြင်ပြင် နားလည်ဖို့လည်းပါတယ်။ ဝါ(ဒ) ရဲ့ အမေကို Mamam လို့ပဲ ပြန်ရေးတဲ့ အယူအဆကိုတော့ ကျွန်တော် သဘောမတူဘူး။ မြန်မာလို ပြန်ရေးရာမှာ မာမောန် လို့ပဲ(အသံထွက် အခြေခံနဲ့) ရေးရင် အရေးအသား တစ်ခုလုံးထဲမှာ ဆီလျော်အပ်စပ်မှု ရှိနေအောင် *Le directeur* ကို ... *Le Concierge* တို့ကိုလည်း သူ့အသံထွက်အတိုင်း ရေးဖို့ လိုမယ်။ မြန်မာဘာသာစကားမှာ မိခင်ကို ကိုယ်စားပြု ခေါ်ဝေါ်နိုင်တဲ့ 'အမေ' 'မေမေ' 'အမ' ... စတဲ့ စကားလုံးနဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေဟာ ရှိနေနှင့်ပြီးသား။ ဘာသာစကား သရောကြီးခိုင်းလို့ မြန်မာလို ပြန်ရေးရာမှာ မာမောန်ကို မာမောန်လို့ပဲ သုံးချင်တယ် ဆိုရင်တော့လည်း ကုလသမဂ္ဂက ပေးထားတဲ့ လူ့အခွင့်အရေးအရ ဘယ်သူကမှ တားနိုင်မှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ 'အမေ'လို့ပဲ ပြန်ရေးတယ်။ ကျွန်တော့်အမြင် သက်သက်တော့ ဇာတ်ကောင်နဲ့ သူ့အမေ ဆက်ဆံရေးဟာ 'မေမေ' လို့ ခေါ်လောက်တဲ့ ဆက်ဆံရေးမျိုး မဟုတ်လို့ပဲ။ ဒီပြင် *Le directeur*

ကို (ဘိုးဘွားရိပ်သာရဲ့) တာဝန်ခံ။ *Le Concierge* ကို (ဘိုးဘွားရိပ်သာရဲ့ အလုပ်သမားလို့ပဲ ပြန်ရေးတယ် (အလ်ဘတ်ကမူးကိုလည်း ခေါက်ရိုးကျိုးနှင့်ပြီးသားဖြစ်တဲ့ အသံထွက်အတိုင်း အလ်ဘတ်ကမူးလို့ပဲ ရေးလိုက်ပါတယ်)။ အဓိက ဆိုချင်တာက မြန်မာစာ အခြေခံနဲ့ ဖတ်ရှုတဲ့လူတွေဘက်ကို မျက်နှာလိုက်ရတာပဲ။ တစ်နည်းဆိုရရင် ဆရာကြီး ဦးသိန်းဟန်ရဲ့ ‘ကိုယ့်လူမျိုး ပရိသတ်၌ မြင်ယောင်ယောင် ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ပြုတတ်ခဲ့လျှင် ...’ ဆိုတဲ့ အဆိုကို ခြေကုပ်ပြုရတာပဲ။ ဒီပြင် တချို့ စာမျက်နှာ အောက်ခြေမှာ စာလုံး မဟုတ်ရင် စာကြောင်း တချို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။ နားလည်လွဲတာ၊ စောဒကတက်စရာ ရှိနေရင် သိသာ မြင်သာဖို့ပဲ။ ဇာတ်ကောင်ရဲ့ စရိုက်ဟာ ပထမပိုင်းနဲ့ ဒုတိယပိုင်းမှာ မတူတာကိုလည်း သတိထားကြည့်စေချင်တယ်။ အချိန် (ကာလ) ကို သေချာခဲ့တဲ့ ဇာတ်ကောင်ဟာ နောက်ပိုင်းမှာ မရေမရာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဇာတ်ကောင်ဟာ ပထမပိုင်းမှာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ကိုတန်ဖိုးဖြတ် မကြည့်တတ်ဘူး။ ဒုတိယပိုင်းမှာတော့ အကဲဖြတ် ကြည့်လာခဲ့တယ်။ ဥပမာ၊ ရေမွန် နဲ့ စေလက် ကို နှိုင်းယှဉ်ပြတာမျိုး ...။ အရေးကြီးတဲ့ အချက်တစ်ချက်ကတော့ တရားစီရင်ရေးစနစ်အရ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာဟာ သူ့ရဲ့ ‘အပြုအမူ’ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ သူ့ရဲ့ ‘စိတ်နေသဘောထား’ ကြောင့် ဆိုတာ သတိထားမိကြဖို့ပဲ။

ခုလို ပြန်လည်ရေးသားနိုင်ဖို့ အကူအညီပေးကြတဲ့ လူတွေ အပုံကြီးပဲ။ ရေးရင် နောက်တစ်မျက်နှာလောက် ရေးရလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ ‘အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်’လို့ပဲ ပြောလိုက်ပါရစေ။ ဒါပေတဲ့ ညံ့ပါ့လို့ ပြောကြရင် ကျွန်တော်နဲ့ပဲ သက်ဆိုင်တယ်။ ကျွန်တော် ညံ့လို့ပဲ။ ကျွန်တော့် ဆရာသမားတွေ ညံ့လို့ မဟုတ်ဘူး။ ငယ်ငယ်က သံဖြူဆိုင်တစ်ခုမှာ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ စာကြောင်းကလေးကို သတိရမိတယ်။ ‘အလုပ်ဖြင့် သက်သေပြသည်’တဲ့ ...။ ဖတ်လို့ အဆင်မပြေကြလို့ ညံ့တယ်ဆိုရင်ဖြင့် ညံ့တာကို ကိုယ့်ဘာသာ လက်ခံရမှာပဲ။

မြင့်သန်း

Anna Bay, NSW. ၂၀၂၄။



အပိုင်း တစ်

0.24

၁

ဒီနေ့ အမေ သေတယ်။ မဟုတ်ရင် မနေ့က ဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော် မသိဘူး။ ဘိုးဘွားရိပ်သာဆီက ကြေးနန်းစာ ရတယ်။ အမေ သေပြီ။ မနက်ဖြန် အသုဘ။ ရှိသေ့စွာဖြင့်၊ တဲ့။ ဒါကတော့လည်း ဘာမှ အဓိပ္ပာယ် မရှိလှဘူး။ မနေ့က သေတာပဲ ဖြစ်မယ်။

ဘိုးဘွားရိပ်သာကတော့ အလ်ဂျီး^၁ကနေ ကီလိုမီတာ ရှစ်ဆယ် လောက်ဝေးတဲ့ မရမ်းဂိုးမှာ။ နေ့ခင်း နှစ်နာရီထွက်တဲ့ ဘာ(စ)ကား စီးရင် နေမဝင်ခင် ရောက်နိုင်တယ်။ အဲဒီမှာ တစ်ည၊ နေ။ ရုပ်ကလာပ် နံဘေးမှာ ညဘက် အသုဘရှု ဆုတောင်းပွဲလုပ်။ နောက်နေ့ ညနေဘက် ဒီကို ပြန် ရောက်လာနိုင်တယ်။ အလုပ်ရှင်ဆီမှာ ခွင့်နှစ်ရက် တောင်းတော့ လက်ရှိ

၁။ မူရင်း *Asile* - သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော မြန်မာဘာသာ အသုံးအနှုန်းသာ ဖြစ်တယ်။။
၂။ ပြင်သစ် - အလ်ဂျီး၊ အင်္ဂလိပ် - အလ်ဂျီးယား၊ အရဘစ် - အလ်ဂျာယား။

အခြေအနေအရ သူ့ခမျာမှာလည်း မငြင်းနိုင်ဘူး။ ဒါပေတဲ့လည်း သူ့အနေနဲ့ ဘဝင် မကျလှဘူး။ ကျွန်တော်က ပြောလိုက်မိတယ်။ ‘ကျွန်တော့်အပြစ်တော့ မဟုတ်ဘူး’။ သူက ဘာမှ ပြန်မပြောဘူး။ ပြောလိုက်ပြီး ကာမှ မပြောသင့်ဘူးလို့ သိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘာမှ တောင်းပန်နေစရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ သူ့အနေနဲ့က ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြောဖို့ပဲ ရှိတယ်။ သန်ဘက်ခါ ကျွန်တော် အနက်ရောင်ဝတ်စုံ ဝတ်ထားတာ မြင်ခါမှ သူက တစ်ခုခု ပြောလိမ့်မယ်။ လောလောဆယ်မှာတော့ အမေက တကယ်ပဲ မသေသေးသလို ကိုး။ အသုဘ ပြီးခါမှပဲ သေတယ် ဆိုတာ တရားဝင် လက်မှတ်ရတဲ့ သဘောပဲလို့ ပြောရတော့မှာ။

နှစ်နာရီထွက်တဲ့ ဘာ(၈) ကားကို စီးလိုက်တယ်။ တော်တော်ကို နေပူတယ်။ ကျွန်တော် စားနေကျအတိုင်း စေလက်ရဲ့ စားသောက်ဆိုင်မှာ ဝင်စားတယ်။ လူတိုင်း ကရုဏာသက်နေကြပြီး စေလက်ကတော့ ‘အမေဆိုတာ တစ်ယောက်တည်းပဲ ရှိတာ’လို့ ပြောတယ်။ ဆိုင်က ထွက်တော့ ဆိုင်ပေါက်အထိ အားလုံး လိုက်လာပြီး နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာတော့ ထူးဆန်းနေသလိုပဲ။ အီမာန်နျူအယ် ဆီမှာ လည်စည်းအနက်နဲ့ ဝမ်းနည်းမှုကို ဖော်ထုတ်တဲ့ လက်ပတ် သွားငှားရဦးမှာ။ သူ့ဦးလေးက မကြာခင် သုံးလေးလလောက်ကတင် ဆုံးသွားတာ။

ဘာ(၈)ကား မိဖို့ တက်သုတ်ရိုက်ရတယ်။ အဲဒီလို တက်သုတ်ရိုက် ပြေးခဲ့တာကြောင့်ရယ် ... လမ်းနဲ့ ကောင်းကင်ဆီက လင်းလက်နေတာ ရယ် ... ဆိုးရွားလှတဲ့ ဓာတ်ဆီနဲ့ရယ်နဲ့ ကားက ယိမ်းထိုးနေတာတွေ ရယ်ကြောင့် ကျွန်တော်လည်း ငိုက်လာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ခရီးတစ်လျှောက် လုံးလို အိပ်ပျော်သွားခဲ့တယ်။ နိုးလာတော့ နံဘေးက စစ်သားတစ်ယောက် ကို မှီပြီး ကျွန်တော် အိပ်နေတာ တွေ့ရတော့တယ်။ ပြုံးရင်း သူက မေးတယ်။ ခရီးဝေးက လာခဲ့တာလား၊ တဲ့။ ‘ဟုတ်တယ်’လို့ပဲ ဖြေလိုက်တယ်။ စကား မရှည်ချင်လို့။ စကားပြောချင်စိတ်လည်း မရှိလှလို့။

ဘိုးဘွားရိပ်သာကတော့ ရွာကနေ နှစ်ကီလိုမီတာသာသာ ဝေးတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ခြေကျင်လျှောက်သွားလိုက်တယ်။ အမေ့ကို

ချက်ချင်း သွားတွေ့မယ်လို့ပဲ။ အစောင့် အလုပ်သမားက ရိပ်သာရဲ့ တာဝန်ခံကို အရင် တွေ့ဖို့ ပြောတယ်။ တာဝန်ခံက အလုပ်များနေသေးလို့ ကျွန်တော်လည်း ခဏ စောင့်နေလိုက်ရတယ်။ စောင့်နေတုန်း အစောင့် အလုပ်သမားနဲ့ စကားစမြည် ပြောဖြစ်သွားတယ်။ နောက်တော့မှ တာဝန်ခံရဲ့ရုံးထဲ ဝင်လိုက်ရတယ်။ တာဝန်ခံက အသက်ကြီးကြီး၊ ပုပု ပြတ်ပြတ်။ နိုင်ငံတော်က ပေးထားတဲ့ ဂုဏ်ဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ်ကို သူ့ အပေါ်အင်္ကျီမှာ ချိတ်ထားတယ်။ သူ့မျက်လုံး အပြာရောင်ဖျော့ဖျော့နဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေတယ်။ နောက်တော့မှ ကျွန်တော်တို့ လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ဖြစ်တယ်။ သူက အတော် ကြာအောင် ကျွန်တော့်လက်ကို ကိုင်ထားလေတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကျွန်တော့်လက်ကို ရုပ်ရမယ် မသိ ဘူး။ နောက်တော့ စာရွက်စာတမ်း တချို့ကို ကြည့်လိုက်ရင်း ပြောတယ်။ ‘ဒီရိပ်သာကို လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်လောက်က မအိမ်မယ်ဆိုး ရောက်လာခဲ့တာ ပဲ။ ခင်ဗျားကပဲ သူ့ကို ငွေရေးကြေးရေးအရ ထောက်ပံ့နေတာ’။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ ခံစားရလိုက်မိတာကတော့ ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခုအတွက် အပြစ် တင်ချင်သလိုပဲ။ ကျွန်တော်လည်း စပြီး ရှင်းပြလိုက်ပေတဲ့ သူက ဝင်ပြီး စကားဖြတ်လိုက်တယ်။ ‘ဘာမှ ဆင်ခြေပေးနေစရာ မလိုပါဘူး လူကလေး။ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေကို ကြည့်လိုက်တော့ ခင်ဗျားအနေနဲ့ သူ့ကို အချိန်ပေး စောင့်ရှောက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တာ တွေ့ရတယ်။ သူ့အတွက် တစ်ယောက် ယောက်က အချိန်ပြည့် စောင့်ရှောက်ဖို့လည်း လိုတာကိုး။ ခင်ဗျားလို လူငယ်တစ်ယောက် အနေနဲ့ကလည်း အလုပ်က ပိုက်ဆံ သိပ်ကောင်း ကောင်း ရတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် သူကတော့ ရိပ်သာမှာ ပိုပြီး ပျော်ခဲ့ပါတယ်’။ ကျွန်တော်ကတော့ ‘ဟုတ်ပါတယ်’လို့ပဲ ပြောလိုက် တယ်။ သူက ဆက်ပြောပြန်တယ်။ ‘ခင်ဗျား သိတဲ့အတိုင်းပဲ။ ဒီမှာတော့ မိတ်ဆွေတွေ ရသပေါ့။ သူ့လို လူအိုလူနှောင်းတွေနဲ့ အတိတ်ရဲ့ အကြောင်း ဟောင်းတွေကို ပြောနိုင်ကြတယ်။ ခင်ဗျားကတော့လည်း ငယ်နေသေး တော့ ခင်ဗျားအမေအတွက် သိပ်ပြီး အဖော်အလှော် မဖြစ်နိုင်ဘူးကိုး’

ဟုတ်ပါသော်ကော။ အမေနဲ့ အတူနေတုန်းက အမေကသာ ကျွန်

တော့ကို အမြဲလို ကြည့်နေခဲ့ပေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ စကားပြောဖြစ်ခဲ့တယ်
ရယ်လို့ မရှိခဲ့ဘူး။ ရိပ်သာကို ရောက်ခါစမှာ အမေက မကြာခဏ ငိုခဲ့
တယ်၊ တဲ့။ အသားမကျသေးလို့ ဖြစ်ရတာ။ နောက် တစ်လ၊ နှစ်လလောက်
ကြာသွားတော့ တကယ်လို့များ ဒီရိပ်သာကနေ ထွက်သွားရမယ်လို့
အမေကို ပြောရင်တော့ သူ ငိုမှာ။ အကြောင်းကတော့ ဒီဟာကလည်း
ခွဲခွာခြင်းအတွက် ကြေကွဲမှုပဲ။ ဒါကြောင့်ပဲ မနှစ်တုန်းကဆိုရင် အမေ
ဆီကို သိပ်မသွားဖြစ်ခဲ့ဘူး။ ဒီပြင် ကျွန်တော့်ရဲ့ တနင်္ဂနွေနေ့ ကုန်ဆုံးသွား
မှာ ... ကားလက်မှတ် ဝယ်ရမှာ ... ကားစီးလို့ ပင်ပန်းရတာ ... အသွား
နှစ်နာရီ၊ အပြန် နှစ်နာရီ ... စတာတွေကြောင့်လည်းပဲ မသွားဖြစ်ခဲ့တာ။

ရိပ်သာတာဝန်ခံကတော့ စကား တွင်တွင်ပြောနေပေတဲ့ ကျွန်တော့်
နားထဲ မဝင်လှဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ သူက ပြောတယ်။ ‘ခုလောက်ဆို
ရင်ဖြင့် ခင်ဗျားအမေကို ကြည့်ချင်နေပြီလို့ ထင်တယ်’တဲ့။ ဘာမှ ပြန်ပြော
မနေတော့ဘဲ ကျွန်တော်လည်း ထိုင်ရာက ထလိုက်ပြီး သူ့နောက်ကနေ
တံခါးဆီ လျှောက်သွားတယ်။ အောက်ထပ်ဆီ ဆင်းလာကြရင်းနဲ့ သူက
ရှင်းပြပြန်တယ်။ ‘ရုပ်အလောင်းကိုတော့ ဒီ-ဝင်း-ထဲက ရင်ခွဲရုံကလေး’
ထဲဆီ ရွှေ့ထားလိုက်တယ်။ တခြား အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေ စိတ်
အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေကြမှာ စိုးလို့။ ဒီမှာ တစ်ယောက်ယောက် ဆုံးပါး
သွားတဲ့အခါ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်လောက်
ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒီလို ဖြစ်လာရင် ကျုပ်တို့အတွက်
လုပ်ရကိုင်ရတာတွေ ခက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကွက်လပ်ကလေး
တစ်ခုကို ဖြတ်လျှောက်လာတော့ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေ ... ကိုယ့်အစု
နဲ့ ကိုယ် ... စကားပြောနေကြတာ တွေ့လာရတယ်။ သူတို့နားဆီ ရောက်
တော့ စကားပြောနေတာတွေ ရပ်သွားရော။ ကျွန်တော်တို့ ဖြတ်ကျော်လာ
တော့ ပြန်ပြီး စကားပြောနေကြတယ်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းဆီက ကြက်တူရွေး
တွေ စကားပြောနေတာလိုပဲ။ ရိပ်သာတာဝန်ခံလည်း အဆောက်အအုံ
ခပ်သေးသေး၊ ခပ်နိမ့်နိမ့်တစ်ခု ရှေ့မှာ ရပ်လိုက်တယ်။ ‘ခင်ဗျား ဒီမှာ

၃။ Mortuary ကို လွယ်လွယ်ကူကူ ခေါ်လိုက်တာပဲ။

နေရစ်ခဲ့ပေတော့။ ခင်ဗျား လိုတာရှိရင် ... ကျုပ် ရုံးခန်းထဲမှာ ရှိနေမယ်။ အသုဘကတော့ မနက်ဖြန် ဆယ်နာရီမှာ လုပ်ဖို့ စီစဉ်ထားတယ်။ ခင်ဗျား အမေရဲ့ ခေါင်းနံဘေးမှာ တစ်ညလုံး နေနိုင်မယ်။ အသုဘ ရှုနိုင်မယ်။ တစ်ခု ပြောစရာ ရှိသေးတယ်။ ခင်ဗျားအမေက သူ့မိတ်ဆွေတွေကို ပြောဖူးတယ်တဲ့။ ခရစ်ယာန်တို့ရဲ့ အစဉ်အလာအတိုင်း မြေမြှုပ်ဖို့ပဲ။ ကျုပ်ဘာသာပဲ စီစဉ်ထားလိုက်တယ်။ ခင်ဗျားကို အသိပေးသင့်တယ် ထင်လို့ ပြောပြတာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ရိပ်သာတာဝန်ခံကို ကျေးဇူးတင်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် သိသလောက်ကတော့ဖြင့် အမေဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ ရှိနေခြင်းကို ရဲရဲကြီး ဖော်ထုတ် ငြင်းဆိုတဲ့လူတော့ မဟုတ်ပေတဲ့လည်း ဘာသာရေးမှာ ထက်သန်စိတ်တော့ မရှိခဲ့ဘူး။

ရင်ခွဲတိုက်ကလေးထဲ ဝင်လိုက်တယ်။ နံရံတွေက ဆေးအဖြူ သုတ်ထားတယ်။ အမိုးပေါ်မှာလည်း အခန်းထဲ အလင်းရောင်ရဖို့အတွက် မှန်ချပ်ကြီး တပ်ထားလို့ တအားကို လင်းနေတယ်။ အခန်းထဲမှာက ကုလားထိုင်တွေနဲ့ ခေါင်းတင်စင် လုပ်ထားတဲ့ ခြေလေးချောင်းထောက်စင် နှစ်ခု ရှိတယ်။ ခေါင်းကိုတော့ ဖုံးပြီးပြီ။ ဝက်အူနဲ့ အသေ မပိတ်ရသေးဘူး။ ဝက်အူတွေက တစ်ရစ်၊ နှစ်ရစ်လောက်ပဲ လှည့်ထားသေးတာဖြစ်လို့ ခေါင်းအဖုံးပေါ်မှာ ဝက်အူရဲ့ ထိပ်ပိုင်းတွေ ထွက်နေသေးတယ်။ ခေါင်းကတော့ ဝက်သစ်ချပင်ရောင် နီညိုညို သုတ်ထားတယ်။ ခေါင်းနံဘေးမှာတော့ အာရပ် သူနာပြု အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ထိုင်နေတယ်။ အဖြူရောင် အပေါ်အောက် ဝတ်ထားပြီး ခေါင်းပေါ်မှာတော့ အရောင်တောက်တောက် ပဝါခြုံထားတယ်။

အဲဒီတုန်းမှာပဲ အစောင့် အလုပ်သမားလည်း နောက်ဘက်နားဆီက ရောက်လာတယ်။ အပြေးကလေး လာခဲ့ရလို့ ထင်တယ်။ မောနေရှာတယ်။ ‘ခေါင်းကို ဖုံးထားတယ်။ ခင်ဗျား ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဝက်အူ ပြန်ဖွင့်ပေးမယ်’လို့ ပြောတယ်။ ခေါင်းရှိရာကို သူ လျှောက်သွားတော့ ကျွန်တော်က တားလိုက်တယ်။ ‘ခင်ဗျား ... မကြည့်ချင်ဘူးလား’လို့ သူက မေးတယ်။ ‘ဟုတ်တယ်’လို့ပဲ ကျွန်တော် ဖြေလိုက်တယ်။ သူလည်း ဆက်

မသွားတော့ဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီလို မပြောသင့်ဘူးလို့ တွေးလိုက်မိလို့ အနေရကျပ်သွားတယ်။ ခဏကြာတော့ သူက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်လိုက်ပြီး 'ဘာဖြစ်လို့လဲ' မေးတယ်။ မကျေနပ်လို့ မေးတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သိချင်လို့ ရိုးရိုး မေးလိုက်တာပဲ။ 'ဘာရယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မပြောတတ်ဘူး'လို့ပဲ ကျွန်တော် ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ ဒီတော့ သူ့မှတ်ဆိတ်မွေး ဖြူဖြူတွေကို လက်ချောင်းတွေနဲ့ လိမ်နေရင်း ကျွန်တော့်ကို မကြည့်ဘဲ 'ကျွန်တော် နားလည်ပါတယ်'လို့ ပြောတယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေက ပြာတာတာ။ အသားအရေကတော့ နီတီတီ။ သူက ထိုင်ခုံတစ်ခု ကျွန်တော့်အတွက် ယူလာပေးပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း နောက်နားဆီမှာ ထိုင်လိုက်တယ်။ သူ့နာပြုဆရာမကတော့ ထပြီး အပြင်ဘက် ထွက်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ အစောင့် အလုပ်သမားက ပြောတယ်။ 'သူက ကိုယ်ရေပြား ရောဂါသည်'။ ကျွန်တော် နားမလည်လိုက်ဘူး။ သူ့နာပြုဆရာမကို လှမ်းကြည့်လိုက်မိတယ်။ ခေါင်းမှာ ပတ်တီးပတ်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ မျက်လုံးရဲ့ အောက်ဘက်ပိုင်းကနေ ပတ်ထားတာ။ နှာခေါင်းနေရာမှာ ပြားနေတော့ သူ့ရောဂါကြောင့် နှာခေါင်းရှိပုံ မပေါ်တော့ဘူး။ ကြည့်လိုက်ရင် မျက်နှာတစ်ခုလုံးမှာတော့ ပတ်တီးဖြူဖြူကိုပဲ မြင်ရတယ်။

သူ့နာပြုဆရာမ ထွက်သွားပြီးတော့ အစောင့် အလုပ်သမားကလည်း 'ခင်ဗျား တစ်ယောက်တည်း နေရစ်ခဲ့ပေတော့'လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်က ဘယ်လို တုံ့ပြန်လိုက်မိတယ် မသိဘူး။ ကျွန်တော့် နောက်ဘက်ဆီမှာ ထရပ်ပြီး ထွက်မသွားသေးဘူး။ နောက်နားမှာ လူရှိနေသေးတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မလွတ်လပ်ဘူး။ နေ့လယ်ခင်းရဲ့ နှောင်းကာလဖြစ်လို့ အခန်းတစ်ခုလုံးဟာ အလင်းရောင်ကြောင့် လှပလို့နေတယ်။ ပြတင်းပေါက်ဆီမှာတော့ ပျားတူ နှစ်ကောင် အသံပေးရင်း ပျံနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တော့ အိပ်ချင်သလိုတောင် ဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း လှည့်မကြည့်ဘဲ 'ခင်ဗျား ... ဒီမှာ ရောက်နေတာ ကြာပြီလား'လို့ အစောင့်အလုပ်သမားကို မေးလိုက်တယ်။ ချက်ချင်းလို့ပဲ သူက ပြန်ဖြေတယ်။ 'ငါးနှစ်'တဲ့။ ကြည့်ရတာကတော့ ကျွန်တော့်အမေးကို သူက စောင့်နေပုံ

ရတယ်။

နောက်တော့ သူက အတော်ကလေး ကြာအောင် စကားဆက်ပြောနေတယ်။ ခုလို မရမ်းကိုးက ဘိုးဘွားရိပ်သာမှာ အစောင့် အလုပ်သမား အဖြစ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ရင်း သူ့ဘဝ နိဂုံးချုပ်ရမယ်လို့ တစ်ယောက်ယောက်ကသာ သူ့ကို ပြောခဲ့ရင် သူကတော့ အတော်ကြီးကို အံ့အားသင့်မိမှာပဲ။ တဲ့။ သူက ပါရှိက။ အသက် ခြောက်ဆယ့်လေးနှစ် ရှိပြီ။ ကျွန်တော်က စကားဖြတ်ပြီး မေးလိုက်မိတယ်။ ‘အိုး ... ဒီလိုဆို ခင်ဗျားက ဒီအရပ်က မဟုတ်ဘူးပေါ့’။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ ကျွန်တော် သတိရလိုက်မိတယ်။ ရိပ်သာတာဝန်ခံရုံးကို ခေါ်လာခဲ့တုန်းက အမေ့အကြောင်း သူ ပြောတာ။ အထူးသဖြင့် ဒီဘက်အရပ်တွေမှာ ရာသီဥတုက ပူလွန်းတော့ အမေ့ကို အမြန်ဆုံး မြေမြှုပ်ကြရမယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း။ သူ ပါရှိမှာ နေခဲ့တော့ ပါရှိကို မမေ့နိုင်တဲ့ အကြောင်း။ ပါရှိမှာတော့ တစ်ခါတလေ လူတွေဟာ သေသူတွေနဲ့ အတူ သုံးလေးရက် နေတတ်ကြတဲ့ အကြောင်း။ ဒီမှာကတော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူး။ အချိန် မပေးနိုင်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ဘာဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သိပ်မသေချာခင်ကလေးတင်မှာပဲ ခေါင်းသယ်သွားတဲ့နောက် လိုက်ရတော့တာ။ ဒီမှာတင် သူ့မိန်းမက ကြားဖြတ် ပြောတယ်။ ‘တော်တော့။ သူ့ကို ဒါမျိုးတွေ လျှောက်ပြောဖို့ မကောင်းဘူး’တဲ့။ အလုပ်သမား အဘိုးကြီးလည်း ရှက်သွားပြီး တောင်းပန်စကား ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကပဲ ဖြတ်ပြီး ‘ရပါတယ်’လို့ ပြောလိုက်မိတယ်။ သူ ပြောတာတွေကို သဘောတူတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာလည်း ကောင်းတယ်။

ရင်ခွဲရုံကလေးထဲမှာပဲ စကား ဆက်ပြောကြတော့ သူက ပြောပြတယ်။ ဒီကို သူ ရောက်လာတုန်းက သူ့မှာ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မရှိဘူး။ သူ့ကိုယ်သူ ကျန်းမာသန်စွမ်းသေးတယ်လို့ ထင်တာနဲ့ ဒီ-ဘိုးဘွားရိပ်သာ-မှာ သူလည်း အစောင့်အလုပ် ဝင်လုပ်နေခဲ့တာပဲ။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ထောက်ပြလိုက်မိတယ်။ တကယ်တော့ ဘိုးဘွားရိပ်သာမှာ နေသူ တစ်ယောက်ပဲ ဆိုတာ။ သူကတော့ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်။ သူ ပြောတဲ့ စကားတွေထဲက ရိပ်သာမှာနေတဲ့ အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေအကြောင်း

ပြောရင် 'သူတို့'၊ 'တခြားလူတွေလို' သူက ညွှန်းပြီး ပြောတတ်တယ်။ တစ်ခါတလေတော့ 'လူအိုတွေ'လို့ ညွှန်းတတ်တာကို ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ ရိပ်သာမှာနေသူ တချို့ဟာ သူနဲ့ သက်တူရွယ်တူလောက်တွေ။ တကယ်တမ်း ပြောမယ်ဆိုပြန်တော့လည်း မတူဘူး။ သူက အစောင့်လုပ်တာ။ သူ့ဆီမှာ အခွင့်အရေး ရှိတယ်။ သူတို့အပေါ်မှာရှိတဲ့ သူက လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ ဒီမှာ နေသူတွေနဲ့တော့ မတူလှဘူး။

နောက်တော့ သူနာပြုဆရာမ ပြန်ရောက်လာတယ်။ ရုတ်တရက် ညဘက်ကို ရောက်လာတယ်။ အမိုးပေါ်က မှန်ပေါက်ကနေတစ်ဆင့် တွေ့နေရတာကတော့ ကောင်းကင်ကြီးမှာ သိပ်ကို မြန်မြန်ဆန်ဆန်နဲ့ တိမ်တွေ တက်လာပြီး မည်းမှောင်လာတာ။ အစောင့် အလုပ်သမားက မီးဖွင့်လိုက်လို့ ရုတ်တရက်မို့ ကျွန်တော်လည်း ဘာမှ မမြင်ရတော့ဘူး။ သူကပဲ ကျွန်တော့်ကို စားသောက်ခန်းထဲ သွားပြီး ညစာစားဖို့ ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်က မဆာဘူး။ ဒီတော့ သူက နို့နဲ့ဖျော်ထားတဲ့ ကော်ဖီ ယူခဲ့ပေးမယ်လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကော်ဖီကြိုက်တော့ ကောင်းပါရဲ့လို့ပဲ ဖြေလိုက်တယ်။ သိပ်မကြာခင်မှာပဲ လင်ပန်းကိုိုင်ရင်း သူ ပြန်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း သောက်ချလိုက်တယ်။ ဒီတော့လည်း စီးကရက်သောက်ချင်စိတ် ဖြစ်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမေ့ အလောင်းရှေ့မှာ သောက်သင့်၊ မသောက်သင့် တွေးလိုက်မိတာနဲ့ ချက်ချင်း မသောက်သေးဘူး။ ပြန်တွေးကြည့်လိုက်တော့ သောက်သောက်၊ မသောက်သောက် ဘာမှ အရေးမကြီးလှဘူး။ ကျွန်တော်လည်း အလုပ်သမားကို စီးကရက် ကမ်းလိုက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သား စီးကရက်သောက်လိုက်ကြတော့တယ်။

ခဏကြာတော့ သူက ပြောတယ်။ 'ခင်ဗျား သိတဲ့အတိုင်းပဲ။ ခင်ဗျား အမေရဲ့ မိတ်ဆွေတွေလည်း လာပြီး ညလုံးပေါက် အသုဘ ရှုကြလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ ဒီက အစဉ်အလာတစ်ခု။ ကျွန်တော် သွားပြီး ကုလားထိုင်တွေနဲ့ ကော်ဖီ သွားယူလိုက်ဦးမယ်'တဲ့။ သူ့ကို မီးတစ်လုံးလောက် ပိတ်ပေးဖို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဖြူရောင် နံရံက ရောင်ပြန်ထွက်

နေတဲ့ အလင်းကြောင့် ကျွန်တော်လည်း အိပ်ချင်သလို မျက်လုံးစင်းလာ လို့။ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ သူက ပြောတယ်။ မီးဆင်ထားပုံက အားလုံး ဖွင့်ရင် ဖွင့်၊ မဖွင့်ရင် နေပဲ၊ တဲ့။ နောက်တော့ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို သိပ် ဂရုမထားတော့ဘူး။ သူလည်း အပြင်ထွက်သွားပြီး ပြန်လာတယ်။ ကုလားထိုင်တွေ ခင်းတယ်။ ကုလားထိုင်တစ်ခုပေါ်မှာ ကော်ဖီအိုး တစ် လုံးနဲ့ နံဘေးမှာ ကော်ဖီခွက်တွေရံပြီး ချထားလိုက်တယ်။ နောက်တော့ အမေ့ ရုပ်အလောင်းရဲ့ တခြားဘက် ... ကျွန်တော်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင် မှာ ထိုင်တယ်။ သူနာပြုဆရာမကတော့ နောက်နားဆီမှာ။ ကျွန်တော့် ဘက်ကို လှည့်မနေတော့ သူ ဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး။ လက်မောင်းတွေ လှုပ်နေပုံအရတော့ သိုးမွေးထိုးနေပုံပဲ။ အတော်ကလေး အေးလာတယ်။ ကော်ဖီကြောင့်တော့ နည်းနည်း နွေးလာတယ်။ တံခါးမ ကြီး ဖွင့်ထားတော့ ညကာလရဲ့ လေဟာ အဲဒီကနေ အသာစီးပျော့ပြီး ဝင်လာနေတယ်။ ချိုမြိန်တဲ့ ပန်းရနံ့ကလေးတွေ ရလာတယ်။ ကျွန်တော် လည်း တစ်ခဏလောက် အိပ်ပျော်သွားတယ်လို့ တွေးထင်မိတယ်။

ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခုက မသိမသာ ထိလိုက်မိလို့ ကျွန်တော် လည်း လန့်နိုးလာတယ်။ မျက်လုံးတွေကို ပိတ်ထားရတယ်။ အခန်းက ပိုပြီး ဖြူဖွေးနေလို့။ အရာရာတိုင်းမှာ အရိပ် မရှိဘူး။ မြင်ရတဲ့ အရာ တိုင်း။ ထောင့်ချိုးတွေ ... အကွေးတွေ အားလုံးကို ပြတ်ပြတ်သားသား ကြီး မြင်နေရလို့ ကျွန်တော့်မျက်လုံးတွေ ကျိန်းလာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အမေ့သူငယ်ချင်းတွေ ဝင်လာကြတယ်။ ဆယ်ယောက်လောက် ရှိမယ် ထင်တယ်။ လင်းလက်နေတဲ့ အလင်းရောင်အောက်မှာ အခန်းထဲကို အသံမမြည်အောင် ဝင်လာကြတယ်။ ကုလားထိုင်တွေပေါ် ထိုင်ချလိုက် တာတောင် ဘာသံမှ မကြားရဘူး။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့ကို ကြည့် နေလိုက်မိတယ်။ ဒီလိုအကြည့်မျိုး ဘယ်သူ့ကိုမှ၊ ဘယ်တုန်းကမှ မကြည့် ခဲ့ဖူးဘူး။ သူတို့ မျက်နှာနဲ့ သူတို့ အဝတ်တွေကို အသေးစိတ် ကြည့် လိုက်မိတယ်။ သူတို့ဆီကတော့ ဘာသံမှ ကြားမလာရဘူး။ ဒီတော့ လည်း သူတို့တစ်တွေဟာ တကယ့်လူတွေပဲလား ဆိုတာတောင် ယုံဖို့တောင်

ခက်လာမိတယ်။ မိန်းမတိုင်းဟာ သူတို့ ဝတ်ထားတဲ့ အင်္ကျီအပေါ်မှာ မပေမရေအောင် ရှေ့ဘက်ပိုင်းကို ဖုံးထားတဲ့ ခါးစည်းစတွေ စည်းထားကြတယ်။ စည်းထားလို့ သူတို့ရဲ့ ဗိုက်တွေဟာ ပိုပြီး လုံးထွက်နေတော့တယ်။ အသက်ကြီးတဲ့ မိန်းမကြီးတွေမှာ ခုလို ဗိုက်ကြီးတွေ ပူနေတတ်တာကို ကျွန်တော် သတိမထားမိခဲ့ဘူး။ ယောက်ျားတွေကတော့ သိပ် ပိန်တာပဲ။ လမ်းလျှောက်တုတ်နဲ့ လမ်းလျှောက်ကြရတယ်။ ကျွန်တော့် အမြင်ထဲမှာ သူတို့ရဲ့ မျက်နှာတွေက ထူးခြားနေတယ်။ သူတို့ရဲ့ မျက်လုံးတွေကို သေသေချာချာ မမြင်ရဘူး။ သူတို့ရဲ့ ရွတ်တွနေတဲ့ အသားအရေကြားထဲမှာ မြုပ်နေလို့။ ထိုင်ချလိုက်ပြီးတဲ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော့်ကို အားလုံးလိုလိုက လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး ခပ်သာသာ ခေါင်းညိတ်ပြကြတယ်။ သူတို့မှာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေရတဲ့သဘောပဲ။ သွားတွေ မရှိကြတော့ သူတို့ နှုတ်ခမ်းတွေက အတွင်းထဲကို စုပ်ဝင်နေသလိုပဲ။ ကျွန်တော့်ကို အသိအမှတ်ပြုတဲ့ သဘောလား၊ မဟုတ်ရင် သူတို့ ပါးစပ်တွေကပဲ အကြောဆွဲသလိုမျိုး ဖြစ်နေကြတာလားတော့ မသိဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ တခြားဘက်မှာ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်နေကြတာ။ အစောင့် အလုပ်သမားကို ရံပြီး ထိုင်နေကြရင်း ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းညိတ်ပြနေကြတယ်။ ဖျတ်ခနဲ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ရယ်ချင်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားမိတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ဆုံးဖြတ်ချက် ချကြတော့မှာဖြစ်လို့ ဝိုင်းပြီး အကဲခတ်နေကြသလိုကိုးလို့ ခံစားရလိုက်မိလို့။

အဲဒီနောက် သိပ်မကြာခင်မှာပဲ မိန်းမကြီးတွေထဲက တစ်ယောက် ငိုချလိုက်တော့တယ်။ သူက ဒုတိယတန်းမှာ ထိုင်နေတာ။ သူ့မိတ်ဆွေတွေက ရှေ့ဆီက ကွယ်နေလို့ သူ့ကို ကျွန်တော် မတွေ့ရဘူး။ မရပ်မနား ဖြည်းဖြည်းချင်း ငိုနေတယ်။ တခြားလူတွေကတော့လည်း သူငိုနေတာကို ကြားကြပုံ မပေါ်ဘူး။ ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ သူတို့ကိုယ်ကို နှစ်ပြီး ထိုင်နေကြတယ်။ အသံမထွက်ဘဲ ဝမ်းနည်းနေကြလေရဲ့။ ခေါင်းကို ကြည့်တဲ့လူကကြည့်။ သူတို့ရဲ့ လမ်းလျှောက်တုတ်ကို စိုက်ကြည့်တဲ့

လူက ကြည့်။ မဟုတ်လည်း အခန်းထဲမှာ ကြည့်စရာရှိတာကို ရှာပြီး ကြည့်နေကြတယ်။ မိန်းမကြီးကတော့ တွင်တွင်သာ ငိုနေလေရဲ့။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့တော့ အံ့ဩလိုက်မိတယ်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်းလဲ မသိဘူး။ သူ ငိုနေတာကိုတော့ ရပ်စေချင်ပြီ။ ဒါပေတဲ့လည်း ကျွန်တော် မပြောရဲဘူး။ အလုပ်သမားကတော့ မိန်းမကြီးဘက် အသာ ငိုက်ပြီး တစ်ခုခု ပြောလိုက်တယ်။ မိန်းမကြီးက ခေါင်းခါပြီး တစ်ခုခု ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူ ငိုနေတဲ့အတိုင်းပဲ ဆက်ငိုနေပြန်ရော။ အလုပ်သမားလည်း ထလာပြီး ကျွန်တော့်နံဘေးမှာ လာထိုင်တယ်။ အတော်ကြီး ကြာကာမှ ကျွန်တော့်ကို မကြည့်ဘဲ သူက ပြောတယ်။ ‘ခင်ဗျား အမေနဲ့ သိပ်ရင်းနှီးတဲ့ မိန်းမကြီးပဲ။ ဒီမှာ၊ သူ့အတွက် တစ်ယောက်တည်းသော မိတ်ဆွေ။ ခုတော့ သူ့မှာ မိတ်ဆွေရယ်လို့ တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ဘူး’။

ကျွန်တော်တို့လည်း ဘာစကားမှ မပြောဘဲ ဆက်ပြီး ထိုင်နေလိုက်ကြတာ အတော်ကြာသွားတယ်။ မိန်းမကြီးရဲ့ သက်ပြင်းချ ရှိုက်သံတွေလည်း ဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့လာတယ်။ နောက်တော့ ရှိုက်သံ၊ နှပ်ညှစ်သံတွေ ကြားလာရပြီး လုံးလုံး ဘာသံမှ မကြားရတော့ဘူး။ ကျွန်တော့်မှာလည်း အိပ်ချင်စိတ် မရှိတော့ဘူး။ ဒါပေတဲ့ ပင်ပန်းပြီး ကျောထဲက နာလာတယ်။ ခုနေတော့ ဒီလူတွေ အားလုံးဆီက ဘာသံမှ မကြားရလို့ အတော့်ကို အနေရခက်လာတယ်။ မကြာခဏ ဆိုသလို အသံတစ်ခု ကြားရတယ်။ ဘာရယ်လို့ ကျွန်တော် တွေးကြည့်လို့ မရဘူး။ နောက်ဆုံးတော့ တွေးကြည့်လို့ ရလာတယ်။ အဘိုးကြီးတချို့ ပါးစပ်က လေစုပ်နေတဲ့ အသံ။ အတော့်ကို နားထဲ ခံရခက်တဲ့ အသံမျိုး။ သူတို့အတွေးနဲ့ သူတို့မို့ ဘာလုပ်လို့ လုပ်နေမိကြတယ်ဆိုတာ သိပုံမရဘူး။ ကျွန်တော် တွေးလာမိတာကတော့ သူတို့ရှေ့မှာ ရှိနေတဲ့ သေနေတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ဟာ သူတို့အတွက်တော့ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာပဲ။ ဒါပေတဲ့၊ ခုတော့ ... ကျွန်တော် တွေးကြည့်လိုက်မိတာ မှားတယ်လို့ ထင်တာပဲ။

ရိပ်သာက အလုပ်သမားက လူတိုင်းကို ကော်ဖီလိုက်တိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ ဘာဖြစ်တယ်ဆိုတာ မသိလိုက်ဘူး။ ညကို ဖြတ်သန်း ခဲ့တော့တယ်။ ကျွန်တော်လည်း မျက်လုံးတွေ ဖွင့်ကြည့်လိုက်မိတာကို သတိထားလိုက်မိတယ်။ လူအိုလူနှောင်းတချို့ ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ အသာ ခွင်ပြီး တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် မှီရင်း အိပ်ပျော်နေကြလေရဲ့။ တစ် ယောက်ကတော့ လမ်းလျှောက်တုတ်ပေါ် လက်တင်ထားရင်း လက်ပေါ် မှာ မေးတင်ပြီး ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေတယ်။ ကျွန်တော့်ကို နှိုးမယ် လို့ စိုက်ကြည့်နေပုံပဲ။ နောက်တော့ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ပျော်သွားပြန် တယ်။ ကျောထဲက နာလာတာနဲ့ ကျွန်တော် နိုးလာပြန်တယ်။ အမိုးပေါ် က မှန်ပြတင်းပေါက်ကနေတစ်ဆင့် အရုဏ်ဦးဟာ တိုးဝှေ့ ဝင်လာနေပြီ ဆိုတာ သိလိုက်ရတယ်။ အဲဒီနောက် သိပ်မကြာခင်ကလေးမှာပဲ အဘိုး ကြီးတစ်ယောက် နိုးလာတယ်။ ချောင်း တအား ဆိုးနေတယ်။ သူ့လက် ကိုင်ပဝါ အကွက်ကြီးထဲကို ထွေးထုတ်နေတာများ သူ့ကိုယ်ထဲက အတင်း ညှစ်ထုတ်နေသလိုပဲ။ သူ့ကြောင့် တခြားလူတွေလည်း နိုးလာတယ်။ အလုပ်သမားက သူတို့ကို ပြန်ကြဖို့ကောင်းပြီလို့ ပြောတော့၊ အားလုံး ထရပ်လိုက်ကြတယ်။ စိတ်မချမ်းသာစရာ အသုဘရှုအတွက် သူတို့ မျက်နှာတွေကတော့ ဖြူဖပ်ဖြူရော်။ ထွက်အသွားမှာ တစ်ယောက်ချင်း စီက ကျွန်တော့်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြလို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အတော် ကြီးကို အံ့ဩလိုက်မိတယ်။ ဘယ်သူနဲ့မှ စကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောခဲ့ရ ပေတဲ့လည်း ဒီတစ်ညမှာဖြင့် ကျွန်တော်တို့အကြားမှာ ရင်းနှီးမှုတစ်ခု ရလိုက်ကြရတဲ့ပုံပဲ။

ကျွန်တော်လည်း ပင်ပန်းလှပြီ။ ကိုယ်လက် သန့်စင်ရအောင် ကျွန်တော့်ကို အလုပ်သမားက သူ့အခန်းဆီ ခေါ်သွားတယ်။ နောက်ထပ် ကော်ဖီတစ်ခွက် သောက်ဖြစ်တယ်။ အတော့်ကို ကောင်းတာ။ အပြင် ဘက်ကို ထွက်လာတော့ မိုးစင်စင် လင်းနေပြီ။ တောင်ကုန်းတွေပေါ်က ကောင်းကင်ယံထဲမှာ အနီရောင်ပျပျ အလင်းတန်းတွေ ...။ မရမ်းဂိုး နဲ့ ပင်လယ်ကို ပိုင်းခြားထားတဲ့နေရာမှာ။ အဲဒီဘက်ဆီက ဆားနဲ့ရနေတဲ့

လေက တဖြည်းဖြည်း တိုက်နေတယ်။ သာယာလှပတဲ့ နေ့တစ်နေ့ ဖြစ်
လာတော့မှာ။ မြို့ပြင်ဘက်ကို ထွက်ပြီး လမ်းမလျှောက်ဖြစ်တာလည်း
ကြာလှပြီဖြစ်လို့ လမ်းထွက်လျှောက်ရရင် ကောင်းမှာ။ အမေ့ကြောင့်
မဟုတ်ရင်တော့လည်း ခုလို ရောက်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ကွက်လပ်ထဲက အရိပ်ကောင်းတဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်မှာ ရပ်
ရင်း စောင့်နေမိတယ်။ မြေသားရဲ့ အေးနေတဲ့ အနံ့ကို ရှုလိုက်မိတယ်။
ကျွန်တော့်မှာ အိပ်ချင်စိတ် မရှိတော့ဘူး။ အလုပ်က သူငယ်ချင်းတွေကို
သတိရလာမိတယ်။ ခုလောက်ဆိုရင် အလုပ်သွားဖို့ အိပ်ရာက ထကြပြီ။
ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဒီလိုအချိန်မျိုးဟာ နေ့တစ်နေ့အတွက် အခက်ခဲ
ဆုံး အချိန်ပဲ။ ဆက်တွေးနေတုန်း ခေါင်းလောင်းသံ ကြားလိုက်ရလို့
အတွေးပြတ်သွားတယ်။ ဘိုးဘွားရိပ်သာထဲဆီက လာတဲ့အသံ။ ပြတင်း
ပေါက်တွေရဲ့ နောက်ကွယ်ဆီက လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာသံတွေ ကြား
လာရတယ်။ နောက်တော့ အားလုံး ငြိမ်သက်သွားပြန်တယ်။ နေ အတော်
ကလေး တက်လာပြီဖြစ်လို့ ကျွန်တော့်ခြေထောက်တွေလည်း စပြီး ပူနွေး
လာနေပြီ။ ရိပ်သာက အလုပ်သမားလည်း ကွက်လပ်ထဲက ဖြတ်လာပြီး
ရိပ်သာတာဝန်ခံက တွေ့ချင်တဲ့အကြောင်း လာပြောတယ်။ ကျွန်တော်
လည်း သူ့ရုံးခန်းဆီ သွားလိုက်တယ်။ စာရွက်စာတမ်း အတော်များများ
လက်မှတ်ထိုးပေးရတယ်။ သူက အနက်ရောင် ကုတ်အင်္ကျီနဲ့ အဖြူစင်း
ကလေးတွေပါတဲ့ ဘောင်းဘီ ဝတ်ထားတာ ကျွန်တော် သတိထားလိုက်
မိတယ်။ တယ်လီဖုန်း ကောက်ကိုင်လိုက်ရင်း ကျွန်တော့်ကို မေးတယ်။
'အသုဘကိစ္စ လုပ်ကိုင်မယ့်လူတွေ ရောက်ပြီ။ ခေါင်းကို ပိတ်လိုက်ဖို့
ကျွန်တော် ပြောမလို့။ နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ခင်ဗျားအမေကို ကြည့်ချင်
သေးသလား'။ ကျွန်တော်က မကြည့်ချင်ပါဘူးလို့ ဖြေလိုက်တော့ သူ

၄။ ဒီမှာ မူရင်းက Mais j'ai attendu dans la cour, sous un platane. လို့
ဆိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်လို ပြန်ရေးကြတော့ a plane tree လို့ ပြန်ရေးကြတယ်။
တကယ်တော့ အရိပ်ရတဲ့ သစ်ပင်တစ်ပင်ပဲ။ အသီး မသီး၊ အပွင့် မပွင့်တဲ့
အပင်ရိုးရိုးပဲ။

လည်း ဖြည်းဖြည်းသာသာနဲ့ တယ်လီဖုန်းထဲ ပြောလိုက်တယ်။ ‘ဖီးရှီ/ အလုပ်သမားတွေကို လုပ်စရာရှိတာ လုပ်တော့လို့ ပြောလိုက်ပေတော့’

အဲဒီနောက်တော့ သူလည်း အသုဘပို့ လိုက်ခဲ့မယ်လို့ ပြောတာနဲ့ ကျွန်တော်က ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။ သူ့ခြေထောက် ခပ်တိုတိုကို ခြေချင်းချိတ်ပြီး စားပွဲခုံနောက်မှာ ဝင်ထိုင်လိုက်ရင်း သူက ရှင်းပြတယ်။ အသုဘပို့ လိုက်မယ့်လူကတော့ သူရယ် ... ကျွန်တော်ရယ်နဲ့ တာဝန်ကျ သူနာပြုဆရာမတို့ပဲ။ ရိပ်သာရဲ့ မူအရတော့ အသုဘကို ရိပ်သာမှာ နေသူတွေ လိုက်ပို့ခွင့် မရှိဘူး။ အသုဘရှုခွင့်ပဲ ရှိတယ်၊ တဲ့။ ‘အဲဒီလို လုပ်ထားတော့လည်း သူတို့အတွက် အဆင်ပြေပါတယ်’လို့ သူက ပြောပြန်တယ်။ ခု အသုဘမှာတော့ အမေ့ရဲ့မိတ်ဆွေ အဘိုးအို တစ်ယောက်ကို အသုဘလိုက်ပို့ခွင့် ပြုထားတယ်၊ တဲ့။ သူကတော့ တောမတ်(စ) ပီရက်(ဇ) ပဲ။ ရိပ်သာ တာဝန်ခံအရာရှိက ပြုံးလိုက်ရင်း ပြောပြန်တယ်။ ‘ဒီလို ... ကလေးကလားဆန်ချင် ဆန်နေမလားတော့ မသိဘူး။ သူနဲ့ ခင်ဗျားအမေက တတွဲတွဲနဲ့ အမြဲလို နေကြတာ။ ရိပ်သာက လူတွေကတော့ ကျီစယ်တဲ့အနေနဲ့ ပီရက်(ဇ) ကို ပြောလေ့ ရှိကြတယ်။ ဒါ ... မင်း ရည်းစားပဲ၊ တဲ့။ နောက်တော့ အားလုံး ရယ်ကြရတယ်။ ဒီ တော့လည်း ခင်ဗျားအမေ ဆုံးသွားတော့ သူ့ခမျာ အတော် ခံစားနေရ ရှာတယ်။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ကတော့လည်း သူ့ကို အသုဘလိုက်ပို့ခွင့် မပေးလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ မနေ့ညက အသုဘရှုဖို့တော့ ဆရာဝန်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အရ သူ့ကို တားထားရတယ်’။

ကျွန်တော်တို့ချင်း စကားမပြောဖြစ်ဘဲ အတော်ကြာအောင် ထိုင် နေခဲ့ကြတယ်။ နောက်တော့ ရိပ်သာတာဝန်ခံက သူ့ရုံးခန်းထဲ ပြတင်းပေါက်ကနေ အပြင်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်ပြီးတော့ ကောက်ချက်ချတယ်။ ‘မရှမ်းဂိုး က ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတောင် ရောက်လာပါပကော။ သူက အစောသား’။ သူက ရှင်းပြပြန်တယ်။ ရွာလယ်က ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကို ဒီကနေ အနည်းဆုံး နာရီ သုံးမတ်လောက် ကြာမယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ လည်း အောက်ဘက်ကို ဆင်းခဲ့ကြတယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်း

သားကလေး နှစ်ယောက် အဆောက်အအုံရှေ့မှာ ရပ်နေကြတယ်။ တစ်
 ယောက် လက်ထဲမှာတော့ ငွေကြိုးနဲ့ ချိတ်ထားတဲ့ အမွှေးနံ့သာထွန်း
 ခွက်။ ဘုန်းကြီးက ငုံ့ပြီး ကြိုးအတိုအရှည် ညှိနေတယ်။ အနားကို ရောက်
 သွားတော့ ဘုန်းကြီးက 'ငါ့သား ...' လို့ ခေါ်ပြီး စကား တစ်ခွန်းစ၊
 နှစ်ခွန်းစ ပြောတယ်။ နောက်တော့ သူလည်း အဆောက်အအုံထဲ ဝင်
 သွားလို့ ကျွန်တော်တို့လည်း နောက်နားက လိုက်ဝင်သွားတယ်။

ချက်ချင်းလိုပဲ ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိတယ်။ ခေါင်းက
 ဝက်အူတွေ အကုန်စုပ်ထားပြီးပြီ။ အခန်းထဲမှာတော့ အသုဘလုပ်ငန်းက
 အနက်ရောင်ဝတ်စုံ ဝတ်ထားတဲ့လူ လေးယောက်။ ရိပ်သာတာဝန်ခံက
 ခေါင်းတင်ယာဉ်ကတော့ အပြင်ဘက် လမ်းပေါ်မှာ အသင့်စောင့်နေတယ်
 လို့ ပြောတာ ကျွန်တော် ကြားလိုက်ရပြီး အဲဒီတစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ခရစ်
 ယာန် ဘုန်းကြီးက စပြီး ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်တော့တယ်။ ဒီနောက်တော့
 အရာရာဟာ မြန်လွန်းလှတယ်။ အနက်ရောင်ဝတ်စုံနဲ့ လူလေးယောက်
 က ခေါင်းကို ဖုံးဖို့ အဝတ်စကြီးတစ်စ ကိုင်ထားပြီး ခေါင်းရှိရာဆီ
 လျှောက်သွားတယ်။ အဲဒီနောက်ကို ဘုန်းကြီးနဲ့ ကျောင်းသားကလေး
 နှစ်ယောက်တို့ လိုက်သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ရိပ်သာတာဝန်ခံလည်း
 အပြင်ဘက်ကို ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ တံခါးမကြီးနားဆီမှာတော့ ကျွန်တော်
 မသိတဲ့ မိန်းမကြီးတစ်ယောက် ရပ်နေတာ တွေ့ရတယ်။ 'ဒါကတော့
 မှန်ဆီရယ်မယ်ဆိုးပဲ' လို့ ရိပ်သာတာဝန်ခံက ပြောလိုက်တယ်။ သူ့နာမည်
 ကတော့ ဘယ်သူဘယ်ဝါပဲဆိုတာ ကျွန်တော် သတိမထားလိုက်မိဘူး။
 ရိပ်သာမှာလုပ်တဲ့ သူနာပြုဆရာမပဲ ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်မိတယ်။
 သူက အသာပဲ ခေါင်းညိတ်ပြပေတဲ့ ပြုံးပြုံးရယ်ရယ် မရှိဘူး။ မျက်နှာက
 သွယ်သွယ်၊ အရိုးပေါ် အရေတင်သက်သက်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ
 လည်း ရုပ်အလောင်း သယ်သွားနိုင်အောင် အသာ ဘေးကပ် ရပ်နေလိုက်

၅။ ခရစ်ယာန် ဘုန်းကြီးများရဲ့ သာမန် အသုံးအနှုန်းပဲ။ ထာဝရ ဘုရားသခင်က
 အရာရာကို ဖန်ဆင်းထားလေတော့ လူမှန်သမျှဟာ ထာဝရ ဘုရားသခင်ရဲ့
 သားသမီးတွေပဲ ဆိုတဲ့သဘော။



ကြရတယ်။ နောက်တော့ ခေါင်းသယ်သွားတဲ့လူတွေ နောက်က လိုက်ပြီး ရိပ်သာအပြင် ထွက်ခဲ့ကြတော့တယ်။ ခေါင်းတင်ယာဉ်ကတော့ အပြင်ဘက်မှာ စောင့်နေတယ်။ ပြောင်လက်ပြီး လေးထောင့် ရှည်ရှည်ပဲမို့ ခဲတံထည့်တဲ့ ဘူးကလေးနဲ့တောင် တူသလိုပဲ။ နံဘေးမှာတော့ အသုဘ လုပ်ငန်းရဲ့ အကြီးအကဲ ရပ်နေတယ်။ ခပ်ပုပုရယ်။ ဝတ်ထားပုံကတော့ ရယ်စရာကောင်းတယ်။ သူ့နံဘေးမှာကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အတော်သတိထားနေတဲ့ အဘိုးအိုတစ်ယောက်။ ဒါကတော့ မွန်ဆီရယ် ပီရက်(၈) ပဲလို့ သိလိုက်ရတယ်။ ထိပ်ဝိုင်းဝိုင်းနဲ့ ဦးထုပ်အပါး ဆောင်းထားတယ်။ (ခေါင်းသယ်လာတာ တွေ့တာနဲ့ ဦးထုပ်ချွတ်လိုက်တယ်)⁵ ကုတ်အင်္ကျီနဲ့ ဘောင်းဘီက အရောင်ဆင်တူ။ ဘောင်းဘီကတော့ တွန့်လိမ်နေပြီး အောက်နှုတ်ခမ်းက သူ့ဖိနပ်အပေါ် ပုံလျက်သား ကျနေတယ်။ ကော်လာကြီးကြီးနဲ့ အင်္ကျီအဖြူရောင် ဝတ်ထားတော့ လည်ပင်းမှာ တပ်ထားတဲ့ အနက်ရောင် ဘိုးတိုင်⁶ က သိပ်သေးနေသလိုပဲ။ အနက်စက်တွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ သူ့နှာခေါင်းအောက်က နှုတ်ခမ်းတွေ လှုပ်နေတယ်။ တစ်ခေါင်းလုံးဖြူနေပေတဲ့ တွဲကျနေတဲ့ သူ့နားရွက်တွေကြောင့် ကြည့်ရတာ တစ်မျိုးပဲ။ ဖြူဖပ်ဖြူရော်ဖြစ်နေတဲ့ သူ့မျက်နှာပေါ်မှာ သွေးရောင်သမ်းနေတာက တော့လည်း ထင်သာမြင်သာပဲ။ အသုဘလုပ်ငန်းက တာဝန်ရှိတဲ့လူက ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်မှာ နေရာယူပြီး ရပ်နေဖို့ ပြောပြတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ရှေ့ဆုံးက။ အဲဒီနောက်က အခေါင်းတင်ယာဉ်။ ခေါင်းထမ်းတဲ့ လူ လေးယောက်က ဘေးမှာ။ အဲဒီနောက်က ဘိုးဘွားရိပ်သာရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနဲ့ ကျွန်တော်။ အဲဒီနောက်ကမှ သူ့နာပြုဆရာမနဲ့ မွန်ဆီရယ် ပီရက်(၉)။

ကောင်းကင်တစ်ခုလုံးကိုတော့ နေရောင်က ဖုံးလွှမ်းထားလိုက်ပြီ။ မြေကြီးပေါ်ကိုလည်း အပူရှိန်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျနေလို့ တစ်

⁵ ဒါမှာ မွန်ဆီရယ် ပီရက်(၈) ဟာ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးသား ဆန်တယ်လို့ ပြောမည်ဟာ။
 ⁶ Bow Tie

မိနစ်ထက် တစ်မိနစ် ပိုပြီး ပူလာနေတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ အချိန်ဆွဲနေကြ တယ်တော့ မသိဘူး။ အနက်ရောင် ဝတ်ထားတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ပိုပြီး ပူသလို ခံစားလာရတယ်။ လှုပ်လှုပ်ကလေးပဲ ရှိတော့တဲ့ အဘိုး ကြီးပီရက်(ဇ) ကတော့ ဦးထုပ်ပြန်ဆောင်းထားရာက ချွတ်လိုက်ပြန် တယ်။ သူ့ကို တစ်ချက် ငဲ့ကြည့်လိုက်တုန်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပီရက်(ဇ) အကြောင်း ပြောပြတယ်။ ညနေတိုင် အမေနဲ့ ပီရက်(ဇ) တို့ နှစ်ယောက် သား ရွာဘက် လမ်းလျှောက်ထွက်တတ်ကြတယ်။ သူတို့နဲ့အတူ သူနာပြု ဆရာမလည်း ပါတယ်။ တဲ့။ ကျွန်တော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်က ကျေး လက်ရဲ့ ရှုခင်းရှုကွက်တွေကို ကြည့်လိုက်မိတယ်။ ကောင်းကင်ပြင်ကို နောက်ခံထားတဲ့ တောင်ကုန်းကလေးအထိ ရောက်တဲ့ ဆိုက်ပရပ်(စ) ° ပင်တန်း။ အနီရောင်ဘက် လှနေတဲ့ အစိမ်းရောင်မြေပြင်။ အိမ်ကလေး တွေက ဟိုမှာ ... ဒီမှာ။ အမေ ဘယ်လို ခံစားမလဲဆိုတာ ကျွန်တော် နားလည်တယ်။ ဒီလို နယ်ဘက်ကျေးဘက်တွေရဲ့ ညနေခင်းဟာ တသသ ဖြစ်ပြီး ကျန်ခဲ့စရာ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပေးမှာ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ လင်းလက် နေတဲ့ ရှုမြင်ကွင်းတွေအပေါ် တောက်လောင် ကျဆင်းနေတဲ့ ဒီကနေ့ နေကတော့ဖြင့် အညှာအတာ ကင်းလွန်းလှတယ်။ စိတ်ဓာတ်ကျစရာ လည်း ကောင်းတယ်။

ကျွန်တော်တို့လည်း စပြီး လျှောက်ကြတယ်။ ဒီတော့မှ ပီရက်(ဇ) ခမျာ လမ်းလျှောက်ရာမှာ ခြေတစ်ဖက်က နဲ့တဲ့တဲ့ ဖြစ်နေတာ သတိထား လိုက်မိတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ခေါင်းတင်ယာဉ်က အရှိန်ရလာတော့ အဘိုးကြီးခမျာ နောက်ဘက်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ရှာတယ်။ ခေါင်းတင်ယာဉ်က ဘေးနားမှာ ရံပြီး လျှောက်လာတဲ့လူကို ကျော်သွားတော့ အဲဒီလူလည်း ကျွန်တော့်နံဘေး ရောက်လာတာနဲ့ ယှဉ်ပြီး လမ်းလျှောက်ဖြစ်တယ်။ နေက အတော် ဖြန်ဖြန်ကြီးနဲ့ ကောင်းကင်ထဲဆီ ရောက်လာတာလို အံ့သြနေမိတယ်။ မြို့ပြင်ဘက် အရပ်တွေမှာတော့ ရိုးလောင်မှားလောင် ကလေးတွေရဲ့ ဆော်ဖြူသံကလေးတွေနဲ့ ဖြတ်သစ်ရွတ်လို့ လှုပ်လှုပ်



ကြောင့် ခပ်သာသာ ကြားနေရတဲ့ အသံကလေးတွေကို ကြားနေရတာ အတော်ကလေး ကြာသွားပါပြီကော ဆိုတာ သတိထားလိုက်မိတယ်။ ချွေးတွေကတော့ မျက်နှာပေါ် စီးကျလာတယ်။ ဦးထုပ်လည်း ပါမလာတော့ လက်ကိုင်ပဝါကို ထုတ်ပြီး အသာ ယပ်ခတ်နေရတော့တယ်။ ဘေးနားက အတူလျှောက်လာတဲ့ အသုဘလုပ်ငန်းက လူက ကျွန်တော့်ကို တစ်ခုခု ပြောပေတဲ့ မကြားမိလိုက်ဘူး။ သူက ဘယ်ဘက် လက်ထဲမှာ ကိုင်ထားတဲ့ လက်ကိုင်ပဝါနဲ့ ခေါင်းက ချွေးတွေကို သုတ်လိုက်ပြီးတော့ သူ့ဦးထုပ်နှုတ်ခမ်းကို အသာ ဆွဲငိုက်လိုက်တယ်။ 'ခင်ဗျား ပြောလိုက်တာ က ဘာများတုံး'လို့ သူ့ကို မေးလိုက်တယ်။ 'အတော့်ကို နေပူတာ'လို့ ပြောပြီး သူက နေရှိရာကို ညွှန်ပြတယ်။ 'ဟုတ်ပါရဲ့'လို့ ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်တော့၊ သူက 'အသုဘယာဉ်ပေါ်ကဟာ ခင်ဗျား အမေလား'လို့ မေးတယ်။ 'ဟုတ်တယ်'လို့ ထပ်ဖြေလိုက်တယ်။ 'အတော် ကြီးပြီလား' သူက မေးပြန်တယ်။ 'ကြီးပြီ ဆိုပါတော့'လို့ပဲ ဖြေလိုက်တယ်။ ဖြေ ဆို၊ အမေ့အသက် ဘယ်လောက် ရှိပြီဆိုတာ မသိလို့။ နောက်တော့ သူလည်း စကား ဆက်မပြောဖြစ်တော့ဘူး။ နောက်ဘက် ကို အသာ လှည့်ကြည့် လိုက်တော့ အဘိုးကြီး ပီရက်(ဇ) တစ်ယောက် မိတာငါးဆယ်လောက် ကျန်ရစ်ခဲ့တာ တွေ့လိုက်ရတယ်။ ဦးထုပ်ကိုချွတ်ပြီး လက်က ကိုင်ထားရင်း ခပ်သုတ်သုတ် လျှောက်နေတယ်။ ဘိုးဘွားရိပ်သာရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကို လည်း လှမ်းကြည့်လိုက်မိတယ်။ သူကတော့ ဟန်ကျပန်ကျ လျှောက်လို့ နေတယ်။ ခြေလှမ်းတိုင်းကို သတိထား လျှောက်နေပုံပဲ။ နဖူးမှာ ချွေး စက်တွေ ရှိနေပေတဲ့ သူက သုတ်မပစ်ဘူး။

အသုဘအခမ်းအနားဟာ အခုတော့ ပိုပြီး မြန်လာတယ်လို့ မြင် မိတယ်။ ကျွန်တော့် ပတ်ပတ်လည်က ရှုခင်းရှုကွက်တွေဟာ နေရဲ့ အလင်းရောင်ကြောင့် ပိုပြီး လင်းတောက်လို့သာ နေတယ်။ လျှောက်လာ ကြရင်းနဲ့ တစ်နေရာကို ရောက်တော့ ပြန်ပြီး ခင်းထားတဲ့ လမ်းရဲ့အပိုင်း ကို ရောက်လာတယ်။ နေက တအားကို ပူနေတော့ ကတ္တရာတွေ အရည် ပျော်စ ပြုနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ခြေထောက်တွေလည်း နစ်မြုပ်ဝင်သွား

တယ်။ နေရောင်အောက်မှာ အရည်ပျော် ကတ္တရာတွေကတော့ တောက်ပလို့။ ခေါင်းတင်ယာဉ် အပေါ်ဘက်မှာ လှမ်းတွေ့နေရတာက မောင်းနေတဲ့လူရဲ့ သားရေအမာနဲ့ ချုပ်ထားတဲ့ ဦးထုပ်အမည်း။ ကတ္တရာနဲ့ ပုံသွင်းထားလေသလားပဲ။ ကောင်းကင်ကြီးရဲ့ အဖြူရောင်၊ အပြာရောင်တွေနဲ့ ပြင်းထန်လှတဲ့ အနက်ရောင်တွေ အကြားမှာ ကျွန်တော် ပျောက်ဆုံးနေသလိုပဲ။ အရည်ပျော်နေတဲ့ ကတ္တရာအမည်းတွေ ... ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကို ဖော်ထုတ်ဖို့ ဝတ်ထားတဲ့ အနက်ရောင်တွေ ... ခေါင်းတင်ယာဉ်ရဲ့ နက်ပြောင်နေတာတွေ ...။ နေရောင်ခြည် ... ခေါင်းတင်ယာဉ်ဆီက ရနေတဲ့ သားရေအနံ့နဲ့ ဘီးတွေမှာ ကပ်နေတဲ့ မြင်းချေးနံ့ ... ပေါ်လစ်သုတ်ထားတဲ့ အနံ့နဲ့ အမွှေးနံ့သာအနံ့ ...။ တစ်ညလုံး မအိပ်ခဲ့ရတာ ...။ ဒါတွေအားလုံး ကျွန်တော့်အမြင်ထဲကို ထိုးနှက်နေတယ်။ ကျွန်တော့်အတွေးတွေလည်း မှုန်ဝါးနေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း နောက်ဘက်ကို လှည့်ကြည့်လိုက်မိပြန်တယ်။ ပီရက်(၉) တစ်ယောက်ကတော့ အတော်ဝေးဝေးမှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ။ နေရောင်နဲ့ တံလျှပ်တွေ အကြားမှာ။ နောက်ဆုံးတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မမြင်ရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း လှည့်ပြီး ဟိုဟိုဒီဒီ ကြည့်ရင်း သူ့ကို ရှာကြည့်မိတယ်။ လမ်းချိုးကလေး တစ်ခုထဲကို ဝင်သွားတာ တွေ့ရတယ်။ ကွင်းပြင်ထဲ ဖြတ်သွားတဲ့ လမ်းကလေးတစ်ခုထဲ ဝင်သွားတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ သဘောပေါက်လိုက်မိတယ်။ ဒီ-တစ်ကြော-ကို ပီရက်(၉) က ကောင်းကောင်း သိနေတာ။ ကျွန်တော်တို့ကို မီလာအောင် ဖြတ်လမ်းက သွားတာပဲ နေမယ်။ လမ်းကွေ့ တစ်နေရာလည်း ရောက်ရော သူက ကျွန်တော်တို့အနောက်ကို ပြန်ရောက်နေတယ်။ နောက်တော့ ပျောက်သွားပြန်ရော။ တောလမ်းကလေးတစ်ခုထဲ ဝင်ပြီး ပြန်ပေါ်လာတယ်။ သူက အဲဒီလို ဖြတ်လမ်းကလေးတွေကနေ ဖြတ်ပြီး လိုက်လာတာ အကြိမ်ကြိမ်။ ကျွန်တော်ကတော့ နားသယ်စမှာ သွေးတိုးနေတာပဲ ခံစားလာရမိတယ်။

နောက်တော့ ဖြစ်-ပျက်လာတာတွေဟာ သိပ်ကို မြန်ဆန်လာတယ်။ လုပ်စရာရှိတာတွေ မှန်သမျှဟာ သိပ်ပြီး ဝါယမ စိုက်ထုတ်

ရတာမျိုး မရှိဘဲ ပြီးစီးသွားကုန်တယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘာမှ ကို သတိမရတော့ဘူး။ တစ်ခုပဲ ...။ ရွာထဲကို ဝင်လာစအချိန်မှာ သူနာ ပြု ဆရာမက ကျွန်တော့်ကို စကားပြောတာ။ သူ့အသံက ရိုးရိုးအသံမျိုး မဟုတ်ဘူး။ သူ့မျက်နှာပေါက်နဲ့တော့ မလိုက်ဘူး။ နည်းနည်း တုန်သလို ပဲ ဆိုပေတဲ့ နားထောင်ကောင်းတဲ့ အသံမျိုး။ သူက ပြောတယ်။ ‘တကယ် လို့ ဖြည်းဖြည်းလျှောက်ရင် အပူရှုပ်မယ်။ သိပ်မြန်မြန် လျှောက်ပြန်ရင် လည်း ချွေးတွေ သိပ်ထွက်ပြီး ဘုရားရှိခိုးကျောင်းလည်း ရောက်ရော အေးစိမ့်သွားမယ်’။ သူ ပြောတာ မှန်တယ်။ ဘယ်လိုမှ ရှောင်ကွင်းမရဘူး။ အဲဒီနေ့က အကြောင်းတချို့တော့ ကျွန်တော့်ဆီမှာ ငြိကျန်ရစ်ခဲ့တယ်။ ဆိုကြပါစို့ ...။ ရွာနားဆီမှာ ကျွန်တော်တို့ကို မိလာတော့ ပီရက်(ဇ) ရဲ့ မျက်နှာမှာ ပေါ်နေတဲ့ ကြောက်ရွံ့လို့ ... နာကြည်းလို့ ... သူ့ပါးပေါ်ကို လိမ့်ဆင်းလာတဲ့ မျက်ရည်တွေ။ ဒါပေတဲ့လည်း များလှတဲ့ သူ့မျက်နှာ ပေါ်က အရေးအကြောင်းတွေက ထိန်းသိမ်းထားလိုက်တယ်။ ယိုယွင်းနေပြီ ဖြစ်တဲ့ သူ့မျက်နှာပေါ်က အရေးအကြောင်းတွေ အကြားမှာ ရေအိုင်ကလေး တွေလို ဖြစ်နေကြတော့ မျက်နှာပေါ်မှာ ရေလွှာပါးပါးကလေးနဲ့ ဖုံးထား သလိုပဲ။ နောက်အကြောင်းတွေကတော့ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းနဲ့ လမ်းပေါ် မှာ တွေ့ရတဲ့ ရွာသူရွာသားတွေ ...။ သင်္ချိုင်းထဲက ဂူတွေပေါ်မှာ ပွင့်နေ တဲ့ ဂျရေနီယံ ပန်း နီနီတွေ။ ပီရက်(ဇ) တစ်ယောက် သတိလစ်သွားတာ (ရုပ်သေးကြိုးပြတ် ဖြစ်တာမျိုး) ... အမေ့အခေါင်း မြေကျတော့ ခေါင်း ပေါ် ပစ်တင်ကြတဲ့ မြေသားအနီရောင်တွေ ...။ မြေကြီးထဲမှာ ရောထွေး ပါနေကြတဲ့ အဖြူရောင်အမြစ် အစအနကလေးတွေ။ ပိုပြီး များလာတဲ့ လူတွေ ...။ ပိုကြားလာရတဲ့ အသံတွေ ...။ ရွာ ...။ ကဖေး ရှေ့နားဆီမှာ ရပ်စောင့်နေခဲ့ရတာ ...။ ညာတာခြင်း ကင်းလှတဲ့ ကားစက်သံနဲ့ နောက် ဆုံးတော့ အလံးရဲ့ အလင်းရောင်မျိုးစုံအောက်မှာ ဘာ(စ) ကား ရပ်လိုက် တာပဲ။ ကျွန်တော်လည်း သိလိုက်မိတယ်။ မကြာခင် ကျွန်တော် အိပ်ရာ ဝင်ရတော့မယ်။ ဆယ့်နှစ်နာရီ ကြာအောင် အိပ်ပစ်လိုက်မယ် ဆိုတာ။■

၉။ တချို့အရပ်တွေမှာ ‘ရေမွှေးပန်း’လို့ ခေါ်ကြတယ်။

J

အိပ်ရာက နိုးတော့ အလုပ်ရှင်ဟာ ဘာဖြစ်လို့ ဘဝင်မကျ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ နားလည်လိုက်မိတယ်။ ကနေ့က စနေနေ့။ ကျွန်တော်က တော့ သတိမထားလိုက်မိဘူး။ ဒါပေတဲ့ အိပ်ရာက နိုးတော့မှ သိလိုက်မိတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော့်အလုပ်ရှင်အနေနဲ့ တွေးလိုက်မိမှာက ဒီကနေ့ -တနင်္ဂနွေနေ့- အပါအဝင် ကျွန်တော်ဟာ ခွင့်လေးရက် ရသွားတာပဲလို့။ ဒီတော့လည်း သူ့အနေနဲ့ သိပ်သဘောမကျ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီလို ပြောရပေတဲ့လည်း အမေ့ အသုဘက ဒီနေ့ မဟုတ်ဘဲ မနေ့က ဖြစ်နေခဲ့တာဟာ ကျွန်တော့် အပြစ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ကတော့ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ရက်အား ရရမှာပဲ။ ဒီလို ဆိုလိုက်ပြန်တော့လည်း ကျွန်တော့်အလုပ်ရှင်ဟာ ဘာဖြစ်လို့ ဘဝင်မကျ ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်ဘူးလို့ ပြောလို့ မဖြစ်ပြန်ဘူး။

မနေ့ကတည်းက ပင်ပန်းနေခဲ့တာကြောင့် အိပ်ရာကထဖို့ အတော်

ခက်နေတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွေး၊ နှုတ်ခမ်းမွေး ရိတ်နေတုန်း ကနေ ဘာလုပ်ရရင် ကောင်းမလဲလို့ တွေးကြည့်မိတယ်။ ရေသွားကူးဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ပင်လယ်စပ်နားက အများသုံး ရေကူးကန်ဆီ ဓာတ်ရထားစီးပြီး ထွက်ခဲ့တယ်။ ရေကူးကန်ထဲ ဆင်းပြီး ကြည့်လိုက်တော့ ရေကူးကန်ပတ်လည်မှာ လူငယ်တွေ အများကြီး။ ရေကူးကန်ထဲမှာတော့ မာရီးကာ(ရ)ဒီနား ကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ အရင်က ကျွန်တော်တို့ရုံးမှာ လက်နှိပ်စက် စာရေးမ လုပ်ဖူးတယ်။ အဲဒီတုန်းက သဘောကျမိခဲ့ဖူးတယ်။ သူကလည်း အဲဒီလိုပဲ နေမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ရုံးမှာ သိပ်ကြာကြာ မလုပ်တော့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်အကြား ဘာမှ မည်မည်ရရ မရှိခဲ့ဘူး။ ရေကန်ပေါင်ပေါ် လှမ်းအတက်မှာ ကျွန်တော်က ကူလိုက်တော့ သူ့ရင်ဘတ်ကို မတော်တဆ ထိလိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ရေကန်ထဲမှာပဲ။ သူကတော့ ကန်ပေါင်ပေါ်မှာ မှောက်အိပ်လိုက်ရင်း သူ့ကိုယ်ကို ဆန့်လိုက်တယ်။ နောက်တော့ ကျွန်တော့်ဘက်ကို လှည့်ကြည့်တယ်။ သူက ရယ်နေတုန်း သူ့မျက်လုံးတွေပေါ်ကို ဆံပင်တွေ ကျနေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ရေကန်ထဲက တက်လာပြီး သူ့နံဘေးမှာ ဝင်လှဲလိုက်တယ်။ နွေးနွေးထွေးထွေးနဲ့ နေလို့ အကောင်းသားရယ်။ နောက်သလို ပြောင်သလိုနဲ့ပဲ သူ့ဗိုက်ပေါ် ကျွန်တော် ခေါင်းတင် အိပ်လိုက်တယ်။ သူက ဘာမှ မပြောတာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း မရွေ့တော့ဘူး။ ကောင်းကင်ကြီး တစ်ခုလုံးကို မြင်နေရတယ်။ အပြာရောင် ... ရွှေရောင်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဧကဟာ မာရီးရဲ့ ဗိုက်ပေါ်မှာဆိုတာ ကျွန်တော် သိနေတယ်။ သူ အသက်ရှူလိုက်တိုင်း မသိမသာကလေး လှုပ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုပဲ နေလိုက်တာ အတော်ကြာသွားတယ်။ အိပ်မပျော်တပျော်တောင် ဖြစ်သွားကြတယ်။ နေက သိပ်ပြင်းလာတော့ သူက ရေကန်ထဲ ခုန်ဆင်းလိုက်လို့ ကျွန်တော်လည်း သူ့နောက် လိုက်ပြီး ခုန်ချလိုက်တော့တယ်။ သူ့ကို မိလာတော့ သူ့ခါးကို ကျွန်တော့်လက်နဲ့ အသာ ဖက်ထားပြီး ရေကူးနေမိကြတယ်။ သူကတော့ ရယ်လို့သာ နေတယ်။ ရေကူးကန်နဲ့ အစပ်နားဆီမှာ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်က ရေတွေ ခြောက်အောင် သုတ်နေကြ

တုန်း သူက ပြောတယ်။ ‘ငါက နင့်ထက်တောင် ပိုပြီး ညိုတယ်’ တဲ့။ ကျွန်တော်ကတော့ သူ့ကို ကနေ့ည ရုပ်ရှင်သွားကြည့်ကြစို့လားလို့ ပြောတော့ သူက ရယ်လိုက်ပြန်တယ်။ ဖာနန်ဒလ်^၁ပါတဲ့ ကားကို ကြည့် ချင်တယ်လို့ သူက ပြောတယ်။ အဝတ်လဲပြီးသွားကြတော့ ကျွန်တော့်ကို လည်စည်းအနက် ဝတ်ထားတာ တွေ့လိုက်ရတာနဲ့ သူက ကျွန်တော့်ကို ဝမ်းနည်းခြင်း အထိမ်းအမှတ်နဲ့ ဝတ်တာလားလို့ မေးတယ်။ အမေ ဆုံး သွားတယ်လို့ ပြောပြလိုက်တယ်။ ဘယ်တုန်းကလဲ ဆိုတာ မေးပြန်တယ်။ ‘မနေ့ကပဲ’လို့ ဖြေလိုက်တယ်။ ရုတ်တရက် မမျှော်လင့်တာ ကြားလိုက် ရလို့ သူ့ကိုယ်က မသိမသာ လှုပ်သွားပေတဲ့ ဘာမှတော့ မပြောဘူး။ ဒါ ... ကျွန်တော့်အမှား မဟုတ်ဘူးရယ်လို့ ပြောလိုက်ချင်ပေတဲ့ ကျွန် တော့် အလုပ်ရှင်ကို ပြောလိုက်မိတာ သတိရလိုက်မိတာနဲ့ပဲ မပြောတော့ ဘူး။ ဘာရယ်တော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ဘယ်သူမဆို အပြစ်ကလေး နည်းနည်း ကိုယ်စီတော့ ရှိနေတတ်ကြတာပဲ။

ညနေဘက် ရောက်သွားတော့ အဲဒီအကြောင်းတွေကို မာရီး တစ် ယောက် သတိမရတော့ဘူး။ ရုပ်ရှင်ကတော့ အထိုက်အလျောက် ရယ် ရတယ် ဆိုပေတဲ့လည်း အတော်ကလေးတော့ အသုံးမကျလှဘူး။ သူ့ ခြေထောက်တွေနဲ့ ကျွန်တော့် ခြေထောက်ကို ထိထားတယ်။ ကျွန်တော် လည်း သူ့ရင်ဘတ်ကို အသာ သပ်ပေးလိုက်မိတယ်။ ရုပ်ရှင်ပြီးခါနီး တော့ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကို နမ်းလိုက်မိတယ် ဆိုပေတဲ့လည်း သိပ် တော့ ရဲရဲတင်းတင်းကြီး မဟုတ်ဘူး။ ရုပ်ရှင်ပြီးတော့ သူလည်း ကျွန်တော့် အခန်းဆီ လိုက်လာတယ်။

ကျွန်တော် အိပ်ရာက နိုးတော့ မာရီး မရှိတော့ဘူး။ သူ့အဒေါ်ဆီ သွားမယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောထားတယ်။ ကနေ့ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုတာ ကျွန်တော် သတိရလိုက်တယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့တွေကို ကျွန်တော် မကြိုက် ဘူး။ မာရီး ရဲ့ ဆံပင်က ဆားနဲ့များ ရလေဦးမလားလို့ တစ်ဖက်ကို လှည့် ပြီး ခေါင်းအုံးကို နမ်းကြည့်လိုက်မိတယ်။ ပြီးတော့ ပြန်အိပ်လိုက်တာ

၁။ Fernandal Joseph Désiré Contandin ၁၉၀၃-၁၉၇၁

mgjoe.com

ဆယ်နာရီထိုးရော အထိ။ နောက်တော့ အိပ်ရာထဲမှာနေရင်း စီးကရက်
 သောက်နေမိတယ်။ ဆယ့်နှစ်နာရီ ထိုးတဲ့အထိ။ ခါတိုင်းလို စေလက်ဆီ
 သွားပြီး မနက်စာစားချင်စိတ် မရှိဘူး။ မသွားချင်ရတာက သူ့အနေနဲ့
 လည်း ဟိုမေး ဒီမေး လုပ်ဦးမှာမို့ပဲ။ လူတွေက စပ်စပ်စုစု လုပ်တာတွေ
 ကျွန်တော် မကြိုက်ဘူး။ ဒါနဲ့ပဲ ကြက်ဥကြော်ပြီး ဒယ်အိုးထဲကနေပဲ
 ယူစားလိုက်တော့တယ်။ ပေါင်မုန့်လည်း မရှိပေတဲ့ ထွက်ပြီး ဝယ်ချင်စိတ်
 လည်း မရှိဘူး။

မနက်စာ စားပြီးတော့ အခန်းထဲ လျှောက်ကြည့်နေမိတယ်။ အခန်း
 က ကျယ်တယ်။ အမေ ရှိတုန်းကတော့ အသုံးတည့်တယ်လို့ ပြောရမယ်။
 ခုတော့ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းဆိုတော့ အတော်ကို ကြီးနေတယ်။
 ကျွန်တော်လည်း ထမင်းစား စားပွဲကို ကျွန်တော့်အိပ်ခန်းထဲ သွင်းလိုက်
 တယ်။ ဒီအခန်း တစ်ခန်းတည်းမှာပဲ ကျွန်တော် နေမယ်။ အခန်းထဲမှာ
 တော့ အတော်ကလေး ဟောင်းနွမ်းနေတဲ့ ကြိမ်ကုလားထိုင်တွေ၊ ကြည့်
 မှန်က မှန်နေတဲ့ ဗီရို၊ မှန်တင်ခုံတစ်လုံးနဲ့ ကြေးခုတင်။ အားလုံးကတော့
 အရင်ကအတိုင်းပဲ။ နောက် အတော်ကလေး ကြာသွားတော့ ကျွန်တော်
 လည်း ဘာမှ လုပ်စရာမရှိတာနဲ့ သတင်းစာအဟောင်းတွေ ယူပြီး ဖတ်
 ကြည့်နေမိတယ်။ ကရှရှင်ဆား ၂ ကြော်ငြာကို သဘောကျလို့ ဖြတ်ပြီး
 စာအုပ်ဟောင်းတစ်အုပ်ထဲမှာ ကပ်ထားလိုက်တယ်။ သတင်းစာထဲမှာ
 ဟားစရာကလေးတွေ တွေ့ရင် အဲဒီလို ဖတ်ပြီး သိမ်းလေ့ ရှိတယ်။
 နောက်တော့ လက်ဆေးပြီး ဝရန်တာဘက်ဆီ ထွက်ခဲ့မိတယ်။

ကျွန်တော့်အိပ်ခန်းကနေ အပြင်ဘက်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ရပ်ကွက်
 ထဲက လမ်းမကြီးကို တွေ့နေရတယ်။ အဲဒီ နေ့လယ်ခင်းကတော့ သာယာ
 လှပတဲ့ နေ့လယ်ခင်း တစ်နေ့ပဲ။ လူသွားလမ်းတွေပေါ်မှာတော့ ပြောင်
 လက်ပြီး ချောနေပုံရတယ်။ လူတချို့ကတော့ တက်သုတ်ရိုက် သွားနေ
 တာ တွေ့ရတယ်။ များသောအားဖြင့်တော့ မိသားစုတွေ ထွက်ပြီး လမ်း
 သလားနေကြတာပဲ။ ကောင်ကလေး နှစ်ယောက်ကတော့ သင်္ဘောသား

၂။ Kruschen salt



ဝတ်စုံ ဝတ်ထားပြီး ဘောင်းဘီကတော့ ဒူနားအထိ။ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်ထားတော့ သူတို့ကို ကြည့်ရတာ မနေတတ် မထိုင်တတ်သလိုမျိုး။ ကောင်မကလေး တစ်ယောက်ကတော့ ခေါင်းမှာ ပန်းရောင် ဖဲပြားအကြီးကြီး၊ သားရေဖိနပ် မည်းမည်းနဲ့။ သူတို့ နောက်နားဆီကတော့ သူတို့အမေ။ ဧရာမ မိန်းမကြီး။ အညိုရောင် ဖဲသားအင်္ကျီရှည်နဲ့။ နောက်တော့ သူတို့ အဖေ။ လူကောင်သေးသေး၊ ပုပု။ ခပ်ချည့်နဲ့နဲ့ရယ်။ အရင်က ကျွန်တော် မြင်ဖူးတယ်။ သူကတော့ မြက်ဦးထုပ်နဲ့၊ ဘိုးတိုင် နဲ့ လမ်းလျှောက်တုတ်နဲ့။ ခုလို သူ့မိန်းမနဲ့အတူ တွေ့လိုက်ရတော့မှ အရပ်ထဲက လူတွေက သူ့ကို တစ်မူထူးခြားတယ်လို့ ပြောကြတာဟာ ဘာကြောင့်ပဲဆိုတာ ကျွန်တော် နားလည်လိုက်တယ်။ အတော်ကလေး ကြာတော့ လူရွယ်တစ်သိုက် ဖြတ်လျှောက်သွားတာ တွေ့ရပြန်တယ်။ ဆီ တပြောင် ပြောင်နဲ့ ဆံပင်နောက်လှန်ပြီး၊ လည်စည်း အနီရောင်၊ အပေါ်အင်္ကျီ ကျပ်ကျပ်။ ပန်းထိုးထားတဲ့ လက်ကိုင်ပဝါက အိတ်ထောင်ထဲက ထွက်လို့။ ဂျူး ဖိနပ်ကတော့ ထိပ်က လေးထောင့်။ တွေးကြည့်ရတာတော့ မြို့ထဲသွားပြီး ရုပ်ရှင်ကြည့်ကြမယ့်ပုံပဲ။ ဒါကြောင့် အတော့်ကို စောစော ထွက်လာကြပြီး ဓာတ်ရထားဆီ သုတ်ခြေတင်နေကြတာ။ ရယ်ဟယ် မောဟယ်နဲ့။

သူတို့တစ်သိုက်လည်း ထွက်သွားပြီးတဲ့နောက် တစ်လမ်းလုံး ငြိမ်ပြီး လူသူလေးပါး မရှိသလောက်ပဲ။ ကျွန်တော့်အထင်တော့ ကြည့်ချင်ပွဲတွေ အကုန်လုံး စ၊နေခဲ့ပြီ။ ဆိုင်ပိုင်ရှင် တချို့နဲ့ ကြောင်တွေလောက်ပဲ လမ်းပေါ်မှာ ရှိတော့တယ်။ ကောင်းကင်ကတော့ ကြည့်လင်နေပေတဲ့ လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်က သစ်ပင်တန်းတွေပေါ်မှာတော့ လင်းလင်းထင်းထင်း မရှိလှဘူး။ လူသွားလမ်းရဲ့ တစ်ဖက်က ဆေးလိပ်ဆိုင်ပိုင်ရှင်လည်း ထိုင်ခုံတစ်လုံး ယူလာပြီး သူ့ဆိုင်ရဲ့ တံခါးရွက်နားဆီမှာ ချလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ခြေကားရား ခွပြီး နောက်ပြန်ထိုင်လိုက်ရင်း သူ့လက်နှစ်ဖက်ကို ထိုင်ခုံကျောမှီအပေါ် တင်ထားလိုက်တော့တယ်။ မကြာခင်



ကလေးတင်က လူအပြည့်နဲ့ ဓာတ်ရထားပေါ်မှာတော့ ခု၊ လူမရှိတော့ သလောက်ပဲ။ စီးကရက်ဆိုင် နံဆေးက ကဖေးဆိုင်ကလေး ‘ပီယာရီး ရဲ့ ဆိုင်’^၄ မှာ စားပွဲထိုးတစ်ယောက် အမှိုက်လှည်းနေတယ်။ ကနေ့ကတော့ ဖြင့် တကယ့် တနင်္ဂနွေနေ့။

ကျွန်တော်လည်း စီးကရက်ဆိုင်ရှင် ထိုင်သလိုမျိုး လှည့်ပြီး ထိုင် လိုက်တယ်။ ခုလို ထိုင်ရတာက ပိုပြီး သက်သောင့်သက်သာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်လည်း နောက်ထပ် စီးကရက်နှစ်လိပ် ထပ်သောက်ပြီး အခန်း ထဲ ဝင်လိုက်တယ်။ ချောကလက်တစ်ပိုင်း ယူလာပြီး ပြတင်းပေါက်နံဆေး မှာ ထိုင်ရင်း စားနေမိတယ်။ အတော်ကလေး ကြာတော့ ကောင်းကင်က ပိုလို့ မည်းလာတယ်။ နွေဘက် တိုက်တဲ့ မုန်တိုင်းတော့ဖြင့် လာတော့ မယ်လို့ ထင်လိုက်မိတယ်။ နောက်တော့လည်း ကောင်းကင်ထဲ တဖြည်း ဖြည်းချင်း ရှင်းသွားတယ်။ ဒါပေတဲ့ ဖြတ်သွားတဲ့ တိမ်တိုက်တွေက လမ်းပေါ်မှာ မိုးရွာချတော့မယ့်ပုံမျိုး။ ကျွန်တော်လည်း ကောင်းကင်ကြီး ကိုပဲ အတော်ကြာအောင် ကြည့်နေလိုက်မိတော့တယ်။

ငါးနာရီထိုးတော့ ဓာတ်ရထားတွေ ပြန်ရောက်လာကြတယ်။ အသံ ဗလံကို စုံနေတာပဲ။ ရပ်ကွက်တွေထဲက ... အားကစားကွင်းတွေက ပြန် လာတဲ့ လူတွေ ပြည့်လျှံလို့။ တချို့က ခြေနင်းခုဲတွေပေါ်မှာ တိုးလိုးတဲ့ လောင်း ခိုစီးလာကြတာ။ နောက်တစ်စီး လာတော့ ကစားသမားတွေ အပြည့် ပါလာတယ်။ သူတို့ ကိုင်လာတဲ့ အားကစားအိတ်တွေကို ကြည့် တာနဲ့ ကျွန်တော် သိလိုက်တယ်။ သူတို့အသင်းရဲ့ သီချင်းကို ကျယ်နိုင် သမျှ ကျယ်အောင် အော်ဟစ် ဆိုနေကြလေရဲ့။ အတော်များများက ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပြီး လက်တွေ ဝှေ့ယမ်းပြကြတယ်။ တစ်ယောက်က တော့ လှမ်းအော်ပြောတယ်။ ‘သင်းတို့ကို ငါတို့ အပြတ် နှိပ်ထည့်လိုက် တယ်’။ ‘မှန်တာပေါ့’လို့ ပြောတဲ့သဘောမျိုးနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ခေါင်းကို အသာ ညှိတ်ပြလိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ လမ်းပေါ်မှာ ကားတွေ ရှုပ်လာပြန်တော့တယ်။

၄။ Chez Pierrot



အချိန် အတော်ကလေး ကြာသွားတယ်။ အိမ်အမိုးတွေပေါ်ဆီမှာ တော့ ကောင်းကင်ကြီးဟာ ရဲတက်လာနေပြီ။ ညဘက်ကို ရောက်လာ တာနဲ့အတူ လမ်းပေါ်မှာလည်း စည်ကားလာပြန်တယ်။ လမ်းလျှောက် ထွက်သွားကြတဲ့ လူတွေလည်း နည်းနည်းချင်း ပြန်ရောက်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ လူတွေအထဲက ထူးခြားတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို မှတ်မိ လိုက်တယ်။ ကလေးတွေကတော့လည်း ငိုတဲ့သူက ငို။ အဖေ အမေတွေ နောက်ဆီက တရွတ်တိုက် ပါလာတဲ့လူက ပါလာပဲ။ နောက်တော့ ရုပ်ရှင် ရုံတွေက တစ်ချိန်တည်းလိုမှာ လွတ်လိုက်လို့ ရုတ်တရက် ဆိုသလိုပဲ လမ်းပေါ်မှာ လူတွေ အများကြီး ဖြစ်လာတယ်။ တချို့ လူရွယ်တွေက တော့ စိတ်လှုပ်ရှားစရာရုပ်ရှင် ကြည့်လာပုံရတယ်။ ခြေဟန်လက်ဟန် နဲ့ အားရပါးရ စကားပြောနေကြတယ်။ မြို့ထဲမှာ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး ပြန် လာတဲ့ လူတွေကတော့ နောက်ပိုင်းမှာမှ ရောက်လာကြတယ်။ သူတို့ ကတော့ ပိုပြီး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ရှိကြတယ်။ ရယ်တဲ့လူက ရယ်တယ် ဆိုပေတဲ့လည်း တစ်ချိတလေလောက်ပဲ။ သူတို့ ကြည့်ရတာကတော့ တစ်ခုခုပဲ တွေးနေကြသလား၊ ပင်ပန်းနေကြတာပဲလားတော့ မသိဘူး။ လူသွားလမ်းပေါ်မှာ ဟိုလျှောက်-ဒီလျှောက် လုပ်နေကြလေရဲ့။ ရပ်ကွက် ထဲဆီက မိန်းမငယ်တွေလည်း လက်တွဲပြီး လမ်းလျှောက်ထွက်လာကြ တယ်။ လူငယ် ယောက်ျားကလေးတွေကလည်း သူတို့ကို ဝင်တိုးမိအောင် ရပ်နေကြတယ်။ ကောင်မကလေးတွေကို ရင်းရင်းနှီးနှီးနဲ့ နောက်ကြ ပြောင်ကြတယ်။ ကောင်မကလေးတွေကတော့ ရယ်ရင်း တစ်ဖက်လှည့်သွား ကြတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ သိနေတဲ့ တချို့ကတော့ လက်လှမ်းပြကြတယ်။

နောက်တော့ ရုတ်တရက် ဆိုသလိုပဲ လမ်းမီးတွေ လင်းလာတယ်။ ညရဲ့ ကောင်းကင်ယံထဲမှာ ပေါ်လာတဲ့ ကြယ်ကလေး တချို့ကတော့ အရောင်ဖျော့သွားပြီ။ လမ်းပေါ်က လူတွေကို ကြည့်နေတာ ကြာသွား တာရယ် ... အလင်းရောင်တွေရယ်ကြောင့် ကျွန်တော့်မျက်စိ နာလာ တယ်။ လမ်းမီးတွေက စိုနေတဲ့ လမ်းခင်းပြားတွေကို ပြောင်လက်လာ အောင် အရောင်တင်ပေးလိုက်တော့တယ်။ မိနစ်ပိုင်းကလေးတွေမှာတင်

ပေါ်လာတတ်တဲ့ ဓာတ်ရထားရဲ့ ထိုးလိုက်တဲ့ မီးရောင်ကြောင့် တစ်ယောက်
ယောက်ရဲ့ လက်နေတဲ့ ဆံပင် ... အပြုံး ... မဟုတ်ရင် ငွေလက်ကောက်
ကို တွေ့လာရတယ်။ အဲဒီနောက် အတော်ကလေး ကြာလာတော့ ဓာတ်
ရထားတွေလည်း အလာကျသွားတယ်။ သစ်ပင်တွေနဲ့ မီးအလင်းရောင်
တွေရဲ့ အပေါ်ဘက်မှာ ညကာလဟာ ပိုပြီး နက်မှောင်လာတော့တယ်။
အောက်ဘက်က လမ်းပေါ်မှာတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ရှင်းလာတယ်။
နောက်ဆုံးတော့ ကြောင်တစ်ကောင် ထွက်လာပြီး ဖြည်းဖြည်းချင်း
လျှောက်ရင်း လမ်းဟိုဘက်ကို ဖြတ်ကူးလိုက်တယ်။ ဒီနောက်တော့
လမ်းတစ်လမ်းလုံးဟာ ပြန်ပြီး လူသူလေးပါး ကင်းပပြီး ငြိမ်သက်သွား
ပြန်ရော။ ဒီတော့မှ ကျွန်တော်လည်း ညစာ စားဖို့ ကောင်းပြီဆိုတာ
စိတ်ကူးရလာတယ်။ ထိုင်ခုံနောက်ကျောကို အချိန်အကြာကြီး မှီထိုင်နေ
လိုက်လို့ ကျွန်တော့်ဇက်က နာတာတာ ဖြစ်နေတယ်။ အပြင်ထွက်ပြီး
ပေါင်မုန့်နဲ့ ပါစတာ^၁ ဝယ်လိုက်တယ်။ ညစာကို ပြင်ဆင်ပြီး မိုးတိုး
မတ်တတ်ပဲ စားလိုက်တော့တယ်။ ပြတင်းပေါက်ဆီ သွားပြီး စီးကရက်
သောက်ချင်စိတ် ဖြစ်လာတယ်။ ဒါပေတဲ့၊ ခုနေတော့ အတော်ကလေး
အေးနေပြီ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း စိမ့်တိမ့်တိမ့် ဖြစ်နေတာနဲ့ ပြတင်း
ပေါက်တွေကို ပိတ်လိုက်တယ်။ အခန်းထဲ ပြန်ဝင်လိုက်တော့ ကြည့်မှန်
ထဲကနေ စားပွဲအစွန်က ရေနံဆီမီးခွက်နံဘေးမှာ ရှိနေတဲ့ ပေါင်မုန့်
အပိုင်းအစတွေ တွေ့လိုက်ရတယ်။ နောက်ထပ် တနင်္ဂနွေနေ့ တစ်နေ့က
တော့ဖြင့် ကုန်ဆုံးတော့မယ်။ အမေလည်း သေပြီ။ မြေမြှုပ်ပြီးပြီ။ ကျွန်
တော်လည်း အလုပ်ပြန်သွားရတော့မယ်။ ပြောစရာရှိတာ ပြော၊ လုပ်စရာ
ရှိတာ လုပ်ပြီးပြီဖြစ်လို့ ဘာမှ ပြောင်းလဲသွားတယ်ရယ်လို့ မရှိပါကလား
ဆိုတာ ကျွန်တော် တွေးလိုက်မိတော့တယ်။



၃

ကနေ့တော့ အလုပ်မှာ ကျွန်တော်လည်း အတော့်ကို ကြိုးကြိုး စားစား လုပ်ရတယ်။ အလုပ်ရှင်ကတော့ ကောင်းရှာပါတယ်။ ကျွန်တော့် အနေနဲ့ သိပ်များ ပင်ပန်းနေသလားလို့ မေးရင်း အမေ ဘယ်အရွယ် ရှိသွားပြီလဲ ဆိုတာကိုပါ သိချင်တယ်။ တဲ့။ ‘ခြောက်ဆယ်ကျော်ပဲ’လို့ ကျွန်တော် ဖြေလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ဘက်က အမှား မပါအောင်လို့။ ဘာကြောင့်မှန်းတော့ မသိဘူး။ သူ့ ကြည့်ရတာ ကျေနပ်သွားပုံပဲ။ ဒီ တော့လည်း ပြဿနာက ရှင်းသွားတယ်။

ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး စာရင်းတွေကတော့ ကျွန်တော့်စားပွဲပေါ် မှာ အပြည့်။ ကျွန်တော်လည်း တစ်ခုချင်းစီ စစ်ကြည့်ရတယ်။ ဆယ့် နှစ်နာရီ ထိုးတော့ အပြင်မှာ နေ့ခင်းစာစားထွက်ဖို့ လက်တွေ ဆေးကြော ရတယ်။ နေ့တစ်နေ့ရဲ့ ခုလိုအချိန်မျိုးကို ကျွန်တော် ကြိုက်တယ်။ ညနေ ဘက်မှာတော့ ခုလို မဟုတ်ဘူး။ လက်သုတ်ပဝါ အလိပ်ကြီး တစ်ခုလုံး

ရွဲ့ရွဲ့စိုနေတတ်တယ်။ တစ်နေ့ကုန် သုံးထားကြတာကိုး။ အလုပ်ရှင်ကို တစ်ခါက ကျွန်တော် ပြောပြဖူးတယ်။ ဒီအတွက်တော့ စိတ်မကောင်းပါဘူးလို့ သူက ပြောပေတဲ့ ဒါက အသေးအမွှားကိစ္စ။ အရေးမကြီးလှဘူးလို့ပဲ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အပြင်ထွက်တာ နောက်ကျသွားတယ်။ သင်္ဘောကုန်ပို့ငှာနက အီမာန်နူအလ်နဲ့အတူ ဆယ်နာရီ ခွဲခါမှပဲ။ ရုံးက ပင်လယ်ကို မြင်နေရတယ်။ ဆိပ်ကမ်းမှာတော့ တောက်လောင်နေတဲ့ နေရောင်အောက်ဆီက ကုန်တင်သင်္ဘောတွေ။ ကျွန်တော်တို့လည်း ခဏရပ်ပြီး ကြည့်နေမိလိုက်တယ်။ အဲဒီတုန်းမှာပဲ ထရပ်ကားတစ်စီး ဝင်လာတယ်။ ကားရဲ့စက်သံက ညံ့နေတာပဲ။ စက်သံထဲမှာ ချိန်းသံရော ... ဆီပျောက်မီးပျောက် ဖြစ်လို့ ထမြည်လိုက်တဲ့ အသံရော စုံလို့။ အီမာန်နူအလ်က ကားပေါ် ခုန်တက်လိုက်သွားစို့လို့ ပြောတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့လည်း ကားနောက် ပြေးပြီး လိုက်ခဲ့ကြတယ်။ ကားက အရှိန်ကလေးရလာလေတော့ ကျွန်တော်တို့လည်း အတော့ကို ပြေးလိုက်ကြရတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အသံတွေကြောင့်ရော ... ဖုန်တွေကြောင့်ပါ ဘာကိုမှ မမြင်ရတော့ဘူး။ ဘာမှ မမြင်ရပေတဲ့ တက်တက်ကြွကြွ ပြေးနေရင်းက သိလာမိတာကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဆိပ်ကမ်းက စက်တွေ ... ဝန်ချီစက်တွေနဲ့ အနားဆီက သင်္ဘောတွေအကြားမှာ ပြေးနေကြတယ် ဆိုတာပဲ။ ကျွန်တော်က ထရပ်ကားကို အရင် မိလာလို့ ခုန်တက်လိုက်ပြီး အီမာန်နူအလ်ကို ကားပေါ်ရောက်အောင် ကူညီလိုက်ရတယ်။ နှစ်ယောက်သား အသက်ကို လှရှူနေရတုန်း ပင်လယ်စပ် လမ်းက မညီမညာ ကျောက်တုံးတွေနဲ့ လမ်းခင်းထားလို့ ကားက တအားဆောင့်။ နေက ပူ၊ ဖုန်က ထူနဲ့။ အီမာန်နူအလ် ကတော့ အားရပါးရ ရယ်လိုက်တာ အသက်တောင် ကောင်းကောင်း မရှူနိုင် ဖြစ်သွားတယ်။

စေလက် ရဲ့ဆိုင်ဆီ ရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သား ချွေးရွဲ့ရွဲ့ကို စိုလို့။ ထုံးစံအတိုင်းပဲ။ စေလက်ကတော့ နှုတ်ခမ်းမွေးဖြူဖြူ၊ ဗိုက်ပူပူပေါ်မှာ အက်ပရွန် ဝတ်ထားတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ကို 'အရာရာ

၁။ ... avec Emmanuel, qui travaille à l'expédition.

အဆင်ပြေရဲ့လား၊ မေးတယ်။ ပြေပါတယ်လို့ ကျွန်တော်က ဖြေလိုက်ပြီး ကျွန်တော်တော့ ဗိုက်ဆာနေပြီလို့ ပြောလိုက်မိတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ခပ်မြန်မြန် စားလိုက်ပြီး ကော်ဖီတစ်ခွက် သောက်လိုက်တယ်။ နောက်တော့ အိမ်ပြန်ပြီး ခဏအိပ်တယ်။ နေ့ခင်းစာ စားရင်း ဝိုင်သောက်တာ နည်းနည်း များသွားလို့။ အိပ်ရာက နိုးလာတော့ စီးကရက်သောက်ချင် စိတ် ပေါ်လာတယ်။ အလုပ်ကိုပြန်ဖို့ နောက်ကျနေလို့ ကျွန်တော်လည်း ဓာတ်ရထားမီအောင် ပြေးခဲ့ရပြန်တယ်။ နေ့ခင်းဘက် တစ်ခုလုံး အလုပ် လုပ်ရင်း အချိန်ကုန်သွားတော့တယ်။ အလုပ်မှာကတော့ အတော့်ကို ပူ တယ်။ ညနေဘက် အလုပ်ကပြန်တော့ ဆိပ်ကမ်းဘက်ကနေ ဖြည်းဖြည်း ချင်း လျှောက်ပြီး အိမ်ပြန်လာရတာကို ပျော်မိတယ်။ ကောင်းကင်ကြီး ကတော့ အစိမ်းဖျော့ဖျော့ရယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ပျော်နေမိတယ်။ အိမ်ကိုပဲ တန်းပြန်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ အာလူးပြုတ်စရာ ရှိနေသေးလို့။

အပေါ်ထပ်ကို တက်လာတော့ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းမှာ နေတဲ့ အဘိုးကြီး စယ်လမာနီ နဲ့ တိုးတယ်။ သူက သူ့ခွေးနဲ့ ဒီခွေးကို သူ ရထားတာ ရှစ်နှစ်ရှိပြီ။ ခွေးနဲ့ သူ့ကို ခွဲမရဘူး။ သူ့ခွေးက စပင်နီရှယ် ခွေးမျိုး။ အရေပြားရောဂါ ရှိတယ်။ မန်ကျီ^၃လို့ ခေါ်တယ်ထင်တယ်။ ဒီရောဂါ ဖြစ်လာရင် အမွေးတွေ ပြောင်အောင် ကျွတ်သွားပြီး အရေပြား ပေါ်မှာ အနီကွက်တွေ၊ အနာဖေးတွေ ပေါ်လာတယ်။ အခန်းကျဉ်း ကလေးထဲမှာ သူတို့ အတူနေလာတာ ကြာတော့ အဘိုးကြီး စယ်လမာနီ တောင် သူ့ခွေးနဲ့ တူလာတယ်။ သူ့မျက်နှာပေါ်မှာလည်း အနီရောင် အနာဖေးတွေနဲ့ ဆံပင်ကလည်း ကျဲပြီး ဝါကြင်ကြင်။ ခွေးအနေနဲ့က တော့ သူ့သခင်ရဲ့ စရိုက်သကန်ကို တုမှာပဲ။ နှုတ်သီးက ရှေ့တိုးထွက် နေပြီး ဇက်က တောင့်နေတော့ ခပ်ကုန်းကုန်း ကွေးကွေးနဲ့ရယ်။ သခင် နဲ့ ခွေး တူပုံပေါ်ပေတဲ့လည်း စိတ်သဘောထားတော့ ကိုက်ကြပုံ မပေါ်ဘူး။ မုန်းနေကြလေရဲ့။ နေ့စဉ် မနက် ဆယ့်တစ်နာရီနဲ့ ညနေ ခြောက်နာရီမှာ

၂။ L'épagneul- The Spaniel
 ၃။ Mange

mgyoe.com